

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

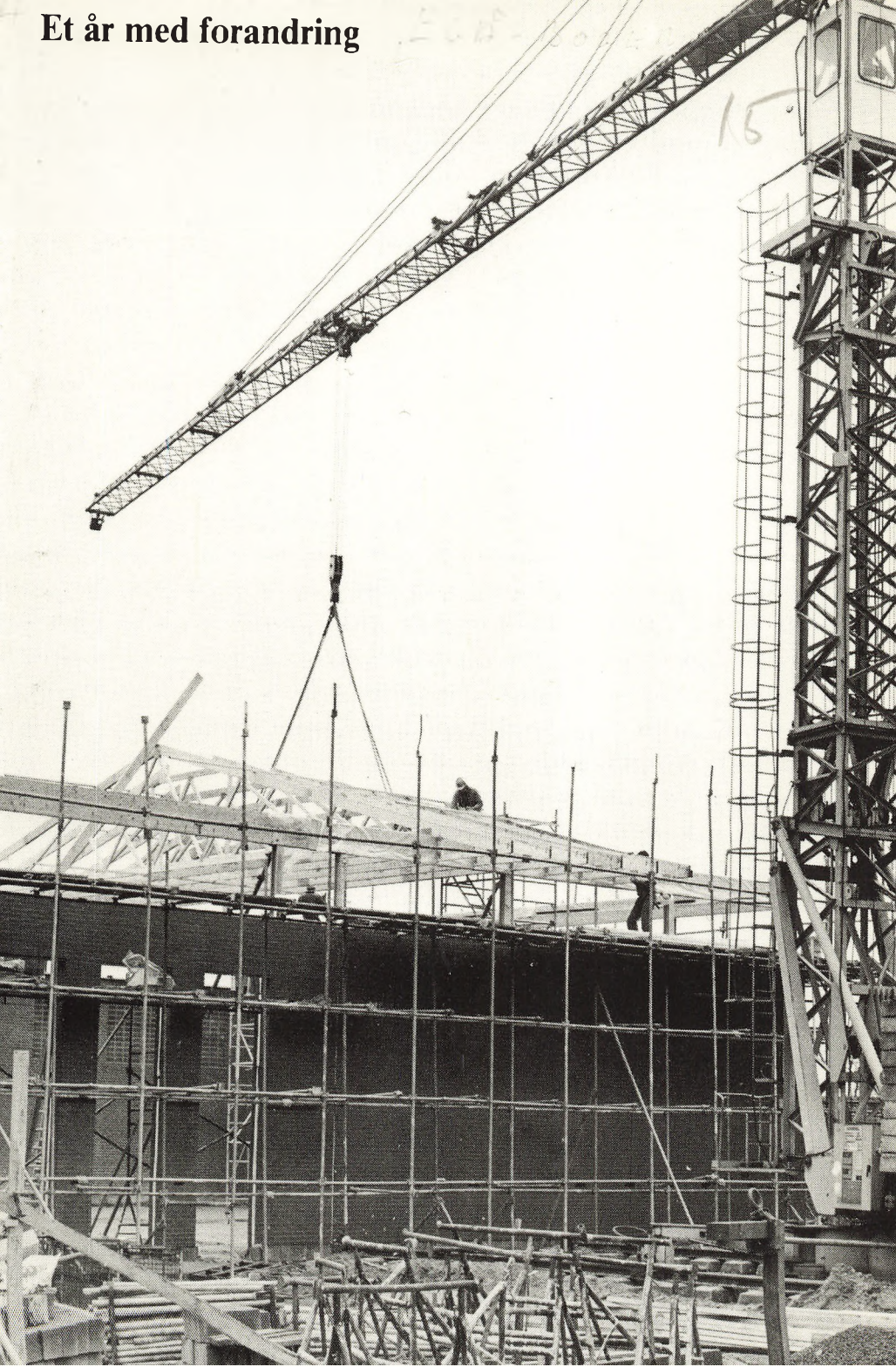
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Et år med forandring

Egaa-Bogen

1987

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Indhold

Egå-bogen 1987	3
Nye bygninger til højskolen – ark. Poul Lodberg	4
Forventninger – Rikke Damgaard-Christensen	10
Tilskudsloven og bestyrelserne – Gunhild Skovmand Jensen	11
Digte – se nedenfor	15, 27, 31, 34-35, 47
Mine damer og herrer – tegneserie af Mads Meinertsen	16
Sporten og fascinationen – Søren W. Larsen & Louis Mogensen	20
Metamorfose – Finn Schmidt	28
To foredragsrækker	32
Sejlads – Elo Madsen	36
Cephalonia. Maj 87 – Finn Schmidt	40
Nyt fra højskolen – Elo Madsen	44
Jubilæum	46
Eleverne, forårsholdet 1987	48
Eleverne, efterårsholdet 1987	50
En hilsen fra medarbejderne	52

Digtene er skrevet af eleverne Camilla Deleuran, Bettina Rosengren Enemærke, Tanja Wulff Sørensen, Bente Borgen Høy, Mette Hüttel, Henriette Limborg og Simone Cecilie Jørgensen. De tilhørende tegninger er af Dagunn Hilda Olsen. Alle fra efterårsholdet 87.

Fotografierne er taget af Erik Pill Christensen, Elo Madsen, Finn Schmidt og eleverne Mads Meinertsen, forårsholdet 87, Mai-Britt Jensen, Morten Jensen, Sianikka Juel Jeppesen, Rune Larsen og Sara Tougaard fra efterårsholdet 87.

Egåbogen 1987

Det er året for forandringer.

Vi er i gang med at lave om på alting: det store byggeri, varmeinstallationerne, undervisningsstrukturen, kontorfunktionerne på edb, vi køber gård, vi har flere elever end vi har plads til, den nye tilskudslov ...

Rammerne fornyes omkring os, men kernen i højskolen er stadigvæk den samme: at leve i et levende fællesskab som *hele* mennesker, med fantasi, følelse og fornuft i behold.

Om alt dette handler dette års udgave af Egåbogen.

Red.

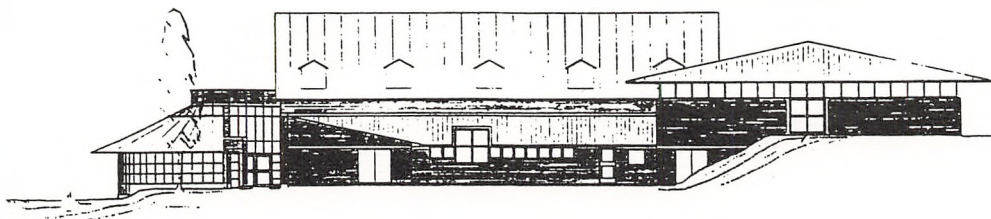
Nye bygninger til højskolen

Poul Lodberg

I august 85 ringede en god ven og højskolekollega, Mogens Krabek til mig og fortalte, at de på Ungdomshøjskolen i Egå overvejede byggeri. Jeg kendte kun skolen, som man ser den gennem bilvinduet fra Grenåvej. Fra den vinkel er det jo væsentligst elevhusene og svalegangene med det til tider spraglede liv, der præger oplevelsen af skolen. Jeg listede op forbi skolen, kiggede lidt rundt - og gik hjem og skrev et brev til Elo Madsen, hvori jeg gjorde mine hoser grønne. Jeg ville gerne tegne udvidelsen af skolen.

Elo ringede kort efter og fortalte om skolens planer, men vinteren gik uden at meget skete. Elo var sammen med Ove Aabo indenom tegnestuen for at se på hvad vi lavede. Vi drøftede mulighederne for et samarbejde mellem Aabo og mig, idet Aabo tidligere havde bistået skolen med arkitektbistand ved byggeri. Aftalen blev, at vi på tegnestuen skulle projekttere og at Aabo skulle gå mere ind i sagen, når byggeriet skulle starte. I marts 86 begyndte tingene så at ske. Der blev indkaldt til møde i byggeudvalget, og enden blev, at vi begyndte at disponere byggeriet.

De store slag - hoveddisposition.

I slutningen af marts 86 lå tre skitser foran byggeudvalget.

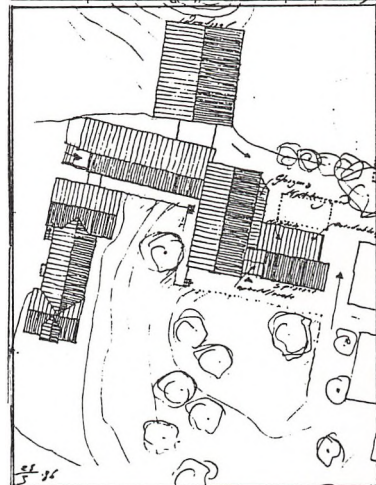
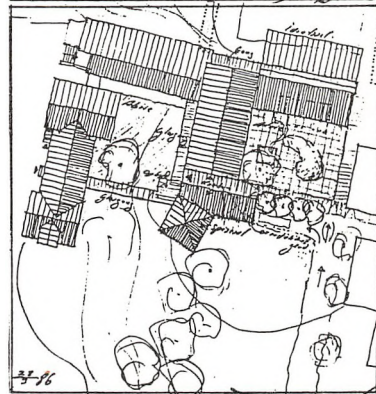
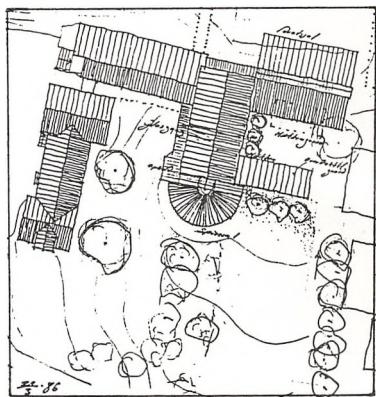
Skitse 1 foreslog en halvrund pavillonagtig spisesal placeret for enden af den nuværende gymnastiksal, og et køkken bygget på siden af den nuværende gymnastiksal. Idrætssalen skulle placeres i skråningen bag garagerne, således at sportspladsen ikke blev berørt. Det hele blev forbundet af glasgange både på nordsiden og på vestsiden af den nuværende gymnastiksal.

Skitse 1 var den jeg selv foretrak, men den havde den betragtelige ulempe at sammenhængen mellem køkkenet og spisesalen blev skåret over af adgangen mellem elevboliger og resten af skolen.

Skitse 2 foreslog både køkkenet og spisesal placeret for enden af den nuværende gymnastiksal. Endnu engang en pavillonagtig spisesal, denne gang kvadratisk. Ulempen ved dette var, at hele byggeriet vel nok var på vej længere ned i haven end oprindeligt tænkt. I *skitse 2* var idrætssalen stadig placeret i skråningen mellem garager og sportsplads.

Skitse 3 var den forsigtige og sikre. Den man altid har i baghånden, hvis nu ikke bygherren egentlig er begejstret for al den arkitektur.

Skitse 3 rummede en idrætssal placeret nord for mellembygningen og et køkken og en spisesal bygget med gavlene ind på siden af den nuværende gymnastiksal. Denne tredje skitse fik en hård medfart - tavshed om bordet lidt kedelig, blev det mumlet - ja, ingeniør Jørgensen antydede faktisk at

denne tredje skitse ville være, hvad ingeniører kunne have udtænkt uden arkitekt.

Det hele samlede sig efterhånden mere og mere om skitse 1. Den gav sammenhæng mellem elevhuse og resten af skolen, men den var gal med adgangen mellem køkken og spisesal - og idrætssalen kunne ikke senere udvides.

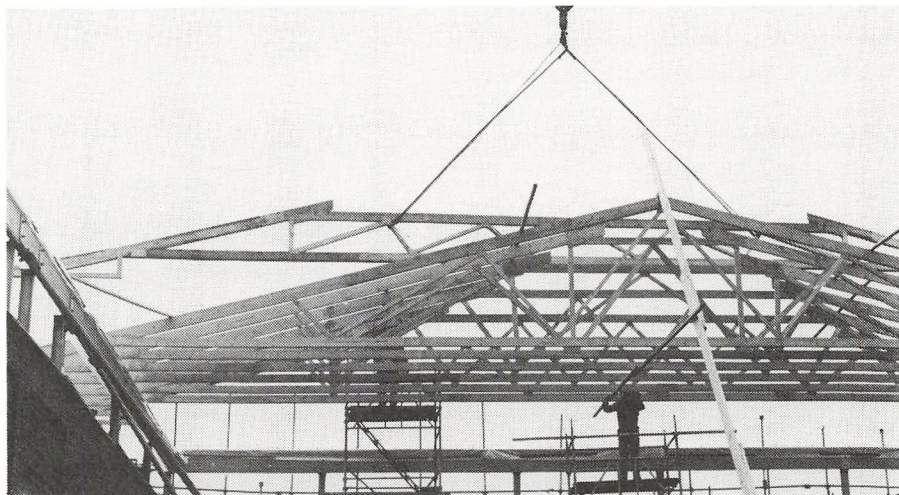
Meldingen fra mødet blev at jeg skulle gå hjem og prøve om det var muligt at kombinere skitserne 1 og 2, med henblik på et nyt møde.

Jeg nåede det aldrig, for et par dage efter ringede Elo og spurgte om han kunne kigge indenom tegnestuen - han mente at have en kobling af de to skitser, som var gangbar. Faktisk var der tale om en kobling af alle tre skitser.

Idrætssalen lå stadig i skråningen, spisesalen lå som i skitse 3 med gavlen mod gymnastiksalen, men den halvrunde pavillon for enden af gymnastiksalen var bevaret, ikke som spisesal - men som samlingsal, mødested eller

”hvad det nu skulle hedde”. Køkkenet lå langs gymnastiksalen. Projektet var nu udvidet med en ekstra ”sal” - samlingsalen, men pengene var de samme. Helt klart var det imidlertid, at netop denne kobling af skitserne var det rigtige - den gav en fin sammenhæng mellem elevhusene og resten af skolen. Den gav skolen et nyt centralt samlingssted, som oven i købet var placeret midt i skolen. Et mødested, der skulle passeres på vejen fra elevhuse til skole. Et sted som kunne bruges både til at ”hænge i” før middagen - og til at samles i, når middagen var overstået. Samlingsalen skulle kunne bruges til alt muligt - men skulle først og fremmest indbyde til at man slog sig ned, sammen.

Spisesalen ville i den givne placering kunne gives en meget fin tilknytning til haven og udsigten. Denne kobling af skitserne, og ikke mindst den entusiasme, som lå i dette programoplæg blev den egentlige start på skitsering af projektet.

Bygningerne

Hovedbegrebet i disponeringen af bygningerne måtte være, at samlingsalen skulle udgøre det centrale tyngdepunkt. Spisesalen skulle udgøre en rolig, harmonisk rytme der kædede elevhuse og skole sammen og dannede baggrund for samlingsalen. Idrætssalen måtte alene ved sit store volumen nødvendigvis blive et hus, der skulle hvile i sig selv. Køkkenet måtte blive et mere nøgternt hus, mellem spisesal og idrætssal.

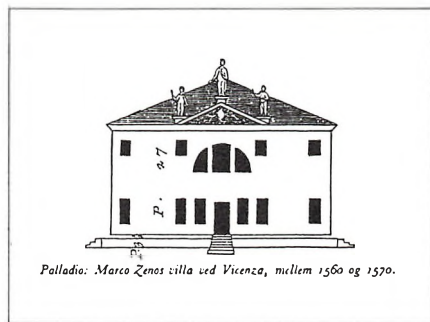
Samlingsalen måtte blive en pavillon. Den skulle ligge i skyggen af den store blodbøg og de gamle elme. Næppe noget kunne være så indbydende som en pavillon.

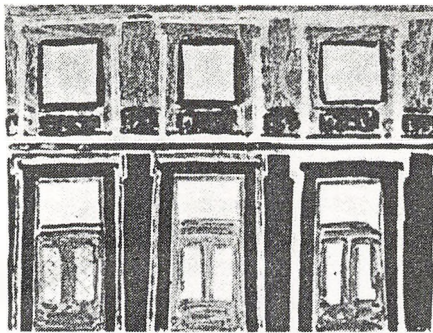
Adskillelsen mellem samlingsal og glasgang blev drøftet mange gange på byggemødet. For at give ro til samling måtte der være en adskillelse, og iøvrigt ville det i den koldeste tid være urimeligt at skulle varme glasgangen op.

En adskillelse med glaspartier ville også pirre nysgerrigheden og virke indbydende. De to søjler, som var nødvendige for at bære en udsigtsbalkon fra vævelokalet gav den tilkommende god mulighed for at hænge lidt før den egentlige beslutning om at gå ned i rummet.

Adgangen til rummet er et hævet repos, der skal give en mulighed for at overse lokalet før man går derned.

Rummet i samlingsalen vil blive skabt af årstiden udenfor. Indenfor indbyder mange forskellige niveauer/bænke m.v til at slå sig ned. Gulvet bliver træklodeser, hvis åreringe spejler spejler salens form, og loftet bliver træ med en belysning, der kan minde om en stjernehimmel. Langs glasfacaderne bliver på bænken opstillet store drejede træsøjler – søjler der skal blive brugt blanke. Rummet skal være uhøjtideligt, mildt – men tager dog også som de øvrige huse afsæt i en klassisk arkitekturtradition. Ved siden af tegningen er vist en af inspirationerne – Palladio: Marco Zenos villa ved Vicenza.

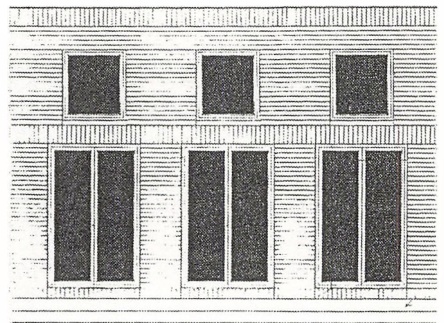

Spisesalen skulle være et "tæt" rum. Byggeudvalget fastholdt vedvarende at den tætte atmosfære, som var i den nuværende spisesal skulle søges fastholdt.

Jeg spiste med og snusede atmosfæren ind – både billedligt og bogstaveligt, den gamle spisesal er meget tæt. Jeg målte den op – minutøst med møblering for at se hvor tæt tingene stod – og kunne næsten ikke tro på det. Det går ikke på tegninger – til nød i virkeligheden. Den nye spisesal måtte blive mere åben, men en synlig trækonstruktion ville give en fornemmelse af et mindre rum, uden at rummets volumen blev så lille at et ventilationsanlæg blev nødvendigt. En pejs skulle til p.gr.a. alle de andre arrangementer, som spisesalen også skulle kunne bruges til.

Spisesalens facader blev tegnet om mange gange – byggeudvalget var tilfreds med udseendet – arkitekturen var på plads, men vinduerne var for smalle, af hensyn til udsynet skulle vinduerne være bredere. Jeg tegnede om igen det øverste vindue i fagdelingen skulle stadig være et kvadrat. Løsningen blev den klassiske, at vinduernes underste fag fik en bredde der svarer til de øverste kvadraters diagonaler. Det er igen

et afsæt fra en klassisk arkitekturtradition – se f.ex. sammenligning med G. Bindesbøll: Thorvaldsens museum 1839-47. Den endelige facade var også den bedste af forslagene – endnu et godt eksempel på at en bevidst holdning fra brugerens side medfører en højere kvalitet – også i arkitektur.

Køkkenet skulle være et servicehus, en arbejdsplads – ja næsten en lille erhvervsfløj, men for at undgå monotonien, selv i det lille hus, og for at give også køkkenets folk en ekstra oplevelse i det daglige, så løftede vi i selve køkkenrummet taget til en kvist, der skyder sig op og sikrer dagslys dybt ned i rummet – og forhåbentligt giver morgensolen mulighed for at smutte over kappen på elevboligerne og ned i køkkenet. Foran det store kvadratiske vindue i køkkenets kvist er planlagt en vandkunst, desværre er den trængt af sparerunder, men den er måske på vej ind i projektet igen via elevarbejder. Vandkunsten hører til i det lille atrium, som dannes mellem idrætssal, køkken og spisesal. Lyden af rislende vand er spinkel og kræver et sådant lukket rum for at kunne opleves rigtigt. Vandkunsten ville være placeret dels foran køk-

kenet til at falde i staver over i arbejdet - dels foran vinduet ind til madkøen ved tag-selv bordet. Køer giver ventetid, men ventetid er jo kun ventetid hvis ens opmærksomhed venter.

Den mere nøgterne/tekniske indretning af køkkenet og al det tekniske grej skete i samarbejde med køkkenets egne folk.

Idrætssalen var byggeriets store klump. I volumen er det vel næsten 80% af den samlede udvidelse. Det var samtidigt den ubetinget største klump i skolens bygningsanlæg. Det var fantastisk vigtigt at sikre, at den store klump ikke skulle ende, som man desværre hyppigt ser idrætssale ligge ved skolerne - som store døde hvaler uden bevægelse og ynde - utilgængelige og fejlproportionerede.

Da salen samtidigt skulle fungere som skolens største festsal var det et ønske at salen skulle være velegnet også til ramme om ikke idrætslige arrangementer.

Endelig skulle salen jo også opfylde alle programkravene, fra boldspil etc.

Vort svar på de mange krav blev et forslag baseret på et klassisk proportioneret hus, - i sit udtryk i familie med nyklassicistiske huse som f.ex. Aspunds: Karl Johan's Skole i Göteborg og Steen Eiler Rasmussens Villa Søbakken i Skovshovede.

Salen blev lagt dybt i skråningen, og taget blev et helvalmet tag med en meget lav taghældning - faktisk så lav som det overhovedet konstruktivt var muligt med den givne konstruktion. Yderligere blev tagskiven hævet over murkronen af et vandret, kvadratisk

inddelt bånd. Alle disse tiltag for at give det store volumen en lethed og en bevægelse.

Det er tilstræbt at give salen en rolig, harmonisk stemning, der kunne stemme til fest.

Lysset i vinduesbåndet er lagt i sydsiden, dels for at kunne udnytte solen, men måske endnu vigtigere i denne sammenhæng, for at undgå at lys fra flere retninger skulle sløre den højtidelighed, som det højt placerede gavlvindue gerne skulle tilføre salen.

Salen kommer invendigt til at have blanke røde teglmure og et gulv i en varm rød mahogni.

Under forløbet af projekteringen blev lavet modeller af dels hele skolen med det nye projekt, for at belyse bygnings-sammenhæng, proportioner og volumener.

Der blev også lavet modeller af den kommende spisesal og samlingssalen i stor skala for at belyse rummenes kvaliteter. Det var ikke mindst hen over disse modeller at dialogen om arkitektur og højskole foregik.

Den dialog som forhåbentlig til sin tid vil spejles i nye bygninger, som bliver gode rammer for højskole.

Projekteringen af udvidelsen har været inspirerende - og ikke mindst et godt byggeudvalg har været inspirator. Husene er nu tegnede færdige og håndværkerne godt i gang. Byggepladsen har til nu været præget af en rar stemning og der er blevet udført pænt håndværk, så alt tyder på at bygningerne forhåbentligt kommer til at stå klar "med strålearme af lys og varme" til marts 1988.

Forventning ...

I slutningen af den sommer som vi slet ikke havde, nemlig den 24. august i dette herrens år 1987 – startede 84 friske, veloplagte og forventningsfulde elever på Egå Ungdoms-Højskole. Friske og optimistiske var vi, med mod på noget nyt, indstillede på at være åbne og modtagelige, og parate til at lære en masse mennesker af vidt forskellige typer at kende, men mest af alt – forventningsfulde over for noget helt nyt – og ganske anderledes.

Her er vi nu, to måneder efter den allerførste nervepirrende dag. Mange ting er sket, og en helt ny form for hverdag åbnet for os. Ikke så få ting spiller en stor rolle i denne sammenhæng, og det har krævet en del, men også allerede givet en del. Mange har spurgt mig – hvorfor en højskole? Og spørgsmålet har jeg også ofte stillet mig selv. Jeg er en ganske almindelig pige, som efter et år i gymnasiet, allerede der indså at det slet ikke var mig. Jeg valgte noget ret utraditionelt, men for mig var det, der var brug for, at være en del af et fællesskab, som udfører en masse kreative ting, -og et arbejde med emner der interesserer mig. Ord som tryghed, modenhed, samvær, forpligtelse, egoisme, negativitet og optimisme er bl.a. blevet nogle vigtige ting på dette ophold.

”Jamen, har I da slet ingen almindelige fag?” spørger dem, der kender mig, og jeg må indrømme, at jeg ikke undgår at blive en smule irriteret over spørgsmålet. Mange er ikke klar over, hvilken betydning andre former for

kreative fag har. Først da jeg kom herop, gik det f.eks. op for mig, at jeg tegnede som en 8-årig, simpelt hen fordi jeg aldrig har gjort noget ud af at tegne og ikke vidste, hvilken glæde det kan være at udtrykke sig på den måde. I formning startede vi med at se nogle af de ting, andre elever har lavet tidligere, og panikken greb mig lidt – Jamen, det der kan jeg jo slet ikke, tænkte jeg ved mig selv. Allerede en uge senere havde jeg lavet en collage, som jeg var glad for, - og specielt da det gik op for mig, at jeg havde overtrådt nogle ukendte grænser i mig selv.

Det kræver uvilkårligt en del selvstændighed og modenhed at kunne arbejde kreativt på den måde – uden en lærer at holde i hånden hele tiden. Det må siges, at i det samfund vi i dag lever i med så stor arbejdsløshed, står mange unge i en håbløs situation – og er nok bange for at ryge ud af systemet. Det er en stor beslutning at turde give sig tid til at tænke rigtigt over ens fremtid – men en positiv oplevelse og ny inspiration, som opleves her, kan kun udnyttes som en fordel. Jeg ser frem til 6 lærerige måneder, som jeg kan se tilbage på med glæde – den beslutning jeg tog har været den rigtige.

Rikke, Hus 6

Tilskudsloven og bestyrelserne

Gunhild Skovmand Jensen

Fra den 1. januar 1988 indføres der et nyt tilskudssystem for de frie skoler i Danmark, herunder også højskolerne.

Inden loven blev vedtaget, blev principperne for den diskuteret grundigt. Mange skoler var glade for den tilskudslov, som har virket siden 1969, og de mente ikke, at der var behov for en ny lov. Andre mente, at loven var for stiv, idet der ifølge den kun kunne gives tilskud til afholdte udgifter inden for nærmere fastsatte områder. Tilskud, der ikke blev udnyttet inden for en udgiftsgruppe, kunne ikke overføres til andre grupper.

Formålet med den nye lov, som blev vedtaget i april 87, er at den skal give skolerne større dispositionsfrihed og direktoratet mindre administration. Det fører for vidt at komme ind på de nærmere detaljer i loven, men den er bygget op omkring to former for tilskud – et refusionstilskud og et rammetilskud. Refusionstilskuddet vedrører tilskud til skatter og afgifter, godkendt leje af lokaler, renter af godkendte lån og tilskud til skyldige etableringsomkostninger. Rammetilskuddet er delt op i to grupper: 1) rammetilskud til lærerlønninger 2) rammetilskud til øvrige udgifter vedrørende skolevirksomhed. Det er den sidste pose penge, der er den mest interessante, da der heri bl.a. er penge til vedligeholdelse af bygninger, opvarmning, undervisningsinventar og -materiale og løn til pedel og sekretær. Her er der gode muligheder for at bruge pengene på en anden måde end før, hvis skolen ønsker det.

Det følgende er brugt som et oplæg på en konference for skolebestyrelsesmedlemmer, som direktoratet havde indbudt til i oktober måned:

Når jeg som bestyrelsesmedlem på en højskole mener, at der er brug for at standse op og give sig selv mulighed for en tænkepause i forbindelse med indførelsen af et nyt tilskudssystem fra 1. januar 1988, skyldes det flere ting.

Det er vigtigt at vi skolebestyrelsesmedlemmer bliver mindet om, at vi har den overordnede ledelse af skolen, herunder dens økonomi. På skoler, der har været igang i en årrække, kan det som nyt bestyrelsesmedlem være svært at overskue, hvad det indebærer af ansvar. Især det økonomiske område, da den daglige ledelse og administration af en højskole i dag er ret omfattende.

Med indførelsen af den nye tilskudslov vil vi i den daglige tale om skolens økonomi være nødt til at gå væk fra at spørge om: "Hvor meget er gruppe 7

overskredet med i år"? Eller :”Hvordan ser det ud på gruppe 2”? Da først disse gruppebetegnelser havde fundet vej ind i hovedet, synes jeg, de har været med til at gøre overblikket over økonomien rimelig klar. Fra 1. januar findes disse gruppeinddelinger ikke mere, når det gælder fremtidige budgetter og regnskaber. Selv syntes jeg, det var svært at få en helt klar fornemmelse af budgettet for 1988 med de nye rammetilskud og refusionstilskud. Men det giver så en god anledning til at man sætter sig sammen – forstander, medarbejdere, revisor og bestyrelse – og forsøger at få gennemdrøftet den nye tilskudslov, og hvad den kan få af betydning for netop vores skole.

På de skoler, hvor den nye tilskudslov medfører nedskæring i tilskuddet, er det nok ekstra påkrævet. For Egå's vedkommende har det været lidt svært at acceptere at vi ”mister” ca. 70.000 kr. i tilskud på lærerlønsrammen. Men det skyldes, at medens vi har ligget meget nær lærerløntimeloftet, har andre skoler ligget væsentligt under. De skoler får nu udbetalt tilskud til de timer, de teoretisk kan bruge ifølge årselevtallet. Da tilskudsloven skal være udgiftsneutral for staten, ja, så er der en del skoler, der vil komme til at opleve det samme som os – at der sker nedgang i tilskuddet til lærerløningerne. Vi kan vælge at bruge færre timelærertimer – de fastansattes timer kan der jo ikke røres ved og dermed spare på lærerlønsudgifterne, eller vi kan vælge at betale de 70.000 selv. Det kommer så til at gå ud over noget andet.

70.000 kr. er selvfølgelig ikke så meget set i relation til skolens samlede

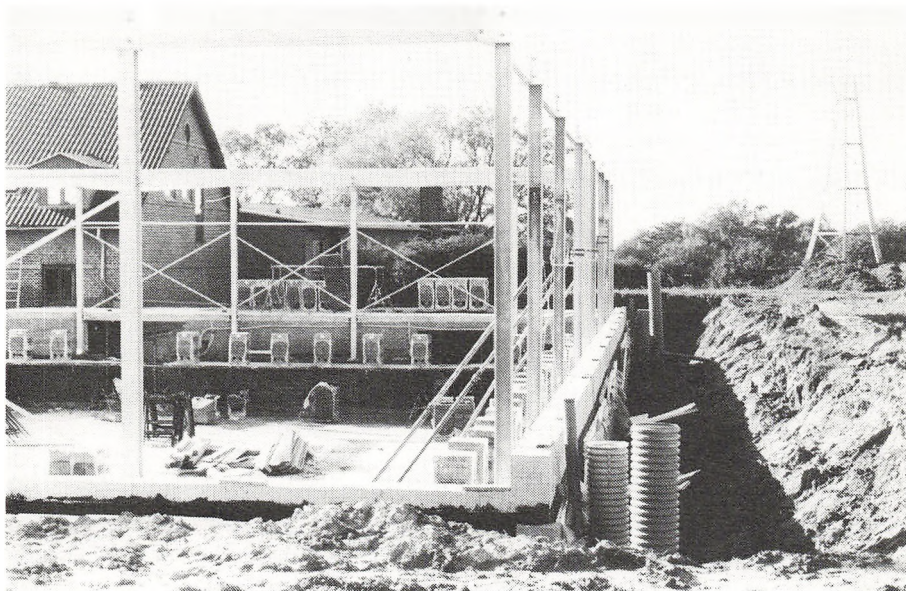
budget, men da vi også mister penge på den ramme, der vedrører øvrige udgifter – ca. 170.000 kr. – betyder nedgangen i tilskud en del for skolen. På grund af 3%-reglen får nedgangen ikke fuld gennemslagskraft i år eller næste år, men vejen er givet. Vi må igang med at finde steder, hvor udgiftsbehovet kan begrænses. Det skal dog tilføjes, at det ingen steder står skrevet, at det gamle tilskudssystem var retfærdigt. I Egå er vi f.eks. begunstiget af at ligge i et område, hvor ejendomsvurderingen er høj, og dermed har vi nydt godt af at få et stort vedligeholdelsestilskud.

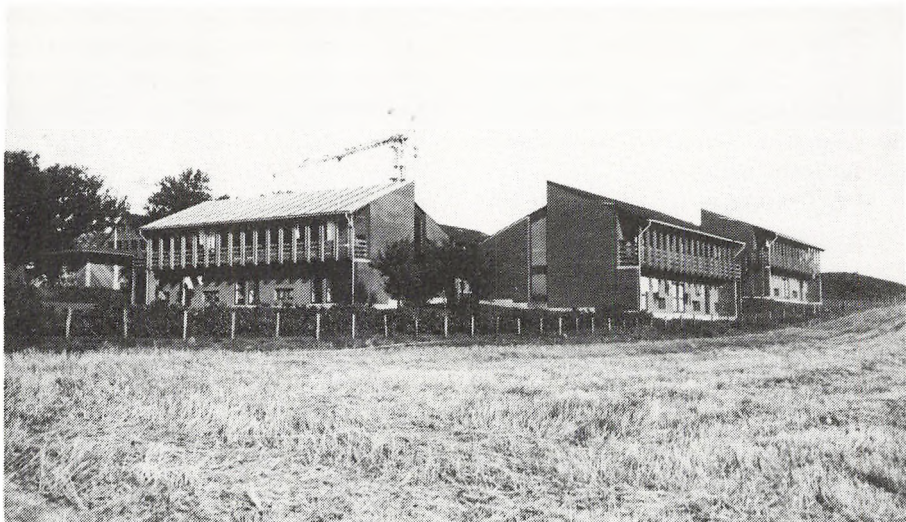
Alligevel kan nedgangen i tilskud være vanskelig at håndtere, da det sker i en periode, hvor der er ustabil elevtilgang. Vi må forsøge at tage højde for både nedgang i tilskud og nedgang i elever, og så kan det jo være svært at få budgettet til at nå sammen – at få indtægter og udgiftsbehov til at passe sammen. Vi må være så realistiske som muligt i budgetlægningen og sammen med medarbejdere, forstander og revisor finde frem til et budget, vi tror på kan holde. Jeg tror, det er meget vigtigt, at denne budgetlægning sker i et samarbejde skole og bestyrelse imellem. Det er særdeles vigtigt, at de økonomiske beslutninger tages i åbenhed og forståelse sammen med dem, der har deres daglige arbejde på skolen. Vi må undgå, at der tages beslutninger hen over hovedet på medarbejderne – det er der desværre en del eksempler på i andre sammenhænge inden for skole- og erhvervsliv. Vi må lytte meget åbent til, hvad alle medarbejdere har at sige – også det praktiske personale. Med indførelsen af den nye tilskudslov, hvor der

er en opdeling i rammerne vedrørende lærerløn og øvrige udgifter, hvorunder det praktiske personale hører, har de nok følt sig lidt lidt i stikken. Vi må i bestyrelserne kunne argumentere åbent om de beslutninger, der nødvendigvis ind imellem må tages, som ikke er lige forståelige for alle.

For at muligheden for at høre på hinandens synspunkter kan være til stede, vil jeg gerne lægge et godt ord ind for, at bestyrelsesmøderne er åbne for alle faste medarbejdere på skolen med mulighed for at ytre sig frit på møderne. Det kan måske give nogle praktiske problemer på de største skoler, men dem tror jeg, vi må lære at leve med. Det er højskolens styrke, at medarbejderne er så tæt som muligt på beslutningerne og dermed føler et ansvar for, at beslutningerne bliver ført ud i livet til skolens bedste.

Når jeg ser bort fra, at enkelte skoler skal igennem en svær omstillingsproces i forbindelse med nedgangen i tilskuddet, synes jeg, der ligger spændende muligheder og udfordringer i den nye tilskudslov. Jeg håber, det kan føre til nye initiativer rundt om på højskolerne. Ofte har man fornemmelsen af, at det daglige arbejde er koncentreret om at holde krisen fra døren, og at der ikke er tid til andet. Nu har den enkelte skole mulighed for at beslutte at leve med den samme grå facade et par år mere og i stedet invitere en farverig kunstner til at leve og bo på skolen. Eller omvendt, nu sparer vi den forstærker, de udflugter og teaterture og det flygel i år, og så lægger vi nyt tag på musikog dramahuset. Eller vi bruger penge på vindmøllen, så den også kan dreje rundt. Netop i disse beslutninger skal bestyrelsen være meget med, da den bl.a. har ansvaret

for, at skolens bygninger er velholdte og tidssvarende også i årene fremover.

Med den nye lov er der også mulighed for et pædagogisk udviklingsarbejde. Lærerlønsrammen kan også bruges til andet end direkte undervisning. For at dette kan gennemføres, må bl.a. krævet om, at en lærer skal undervise et bestemt antal timer fordelt på et bestemt antal uger, fraviges, og det arbejdes der med nu. Foreningen for Folkehøjskoler foreslår, at der kan bruges op til 7% af det normerede lærertimetal til anden pædagogisk virksomhed på den enkelte skole. Skolen kan så selv bestemme, om det skal tilfalde en enkelt lærer eller flere lærere. Desuden, at der skal foreligge en kort skriftlig redegørelse om anvendelsen af timerne. Her er det også vigtigt, at bestyrelsen går ind og støtter de nye initiativer, der måtte komme fra de enkelte lærere. Og også selv være med til at komme med nye ideer og tanker. Det gør forhåbentlig, at undervisningen på højskolerne stadig kan være

med i front, når det gælder om at tage vigtige samfunds- og livsspørgsmål op i undervisningen og gør, at lærerne forhåbentlig også kan få tid til at ytre sig i den folkelige debat, både som foredragsholdere og med indlæg i dagspressen.

Ser man på, hvad der foregår rundt om på de danske folkehøjskoler – på trods af vanskeligheder her og der med at skaffe elever – må man alligevel imponeres. Som bestyrelsesmedlemmer er vi placeret et ret udsat sted. Det forventes, at vi bakker op omkring det, der foregår på skolen, og at vi kan følge med tiden, så afstanden mellem eget liv og de unges liv på højskolerne ikke bliver for stor. Samtidig er vi forpligtiget på at fastholde skolens formål. Tilskudsloven med dens øgede dispositionsfrihed på de enkelte skoler – og dermed større ledelseskompetance og ledelsesansvar – gør nok ikke bestyrelsesarbejdet nemmere, men heller ikke mindre udfordrende.

Måneskin

Måneskin
du lysner
så smuk, så blid
lysner du på min kind
en tåre af glæde glider ned

Vi ligger sammen
og nyder
stilheden
trygheden
kærligheden

Vi fyldes med
varme
glæde

Vi længes efter at
røre
mærke
elske hinanden
og det gjorde vi
hele natten

Solskin du lysner
så smuk, så blid
lysner du på min kind
en tåre af sorg glider ned.

Du var så smuk en drøm

Tanja

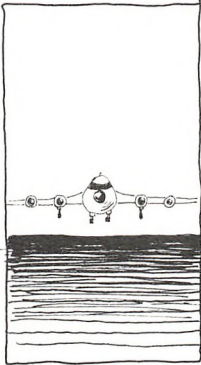

Tegneserien på de næste sider er lavet af Mads Meinertsen, som var elev på forårsholdet 1987.

TIDLIG NÆSTE MORGEN

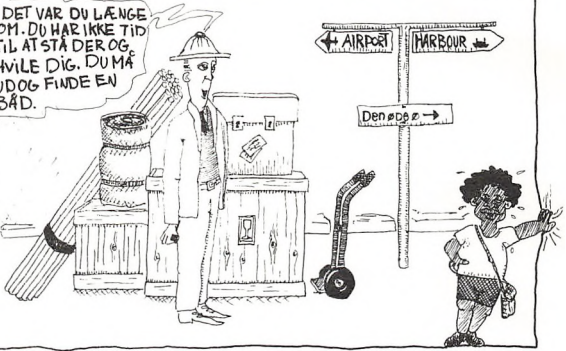
MESTER - ØGLER
SPISER ALTSÅ IKKE GULE-
RØDDER - TROR JEG

TÆNK DU
HELLERE PÅ
NOGET ANDET.

EFTER FLERETI-
MERS FLYVNING ER
VORES TO HOVED-
PERSONER NÆSTEN
FREMME. DE MAN-
GLER BARE AT FÅ
FAT I EN BÅD TIL
DET SIDSTE STYK-
KE.

DET VAR DU LANGE
OM. DU HAR IKKE TID
TIL AT STÅ DER OG
HVILE DIG. DU MÅ
UD OG FINDE EN
BÅD.

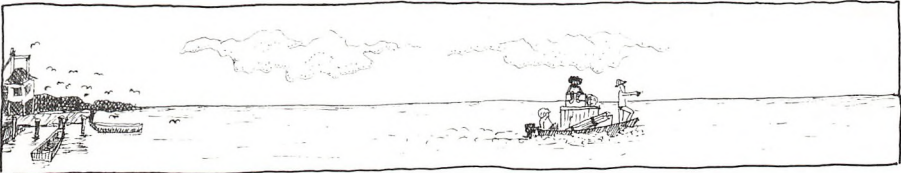

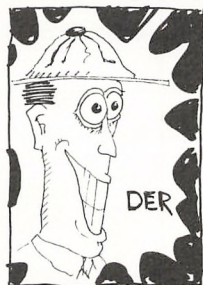
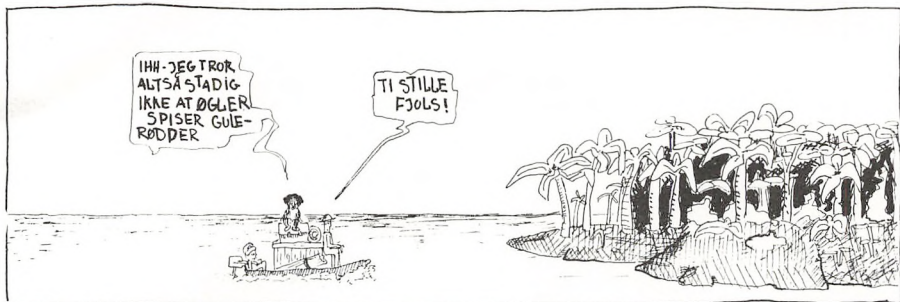
MESTER ER LIGEGLAD
MED HVAD JEG SIGER - MESTER
MÅ VÆRE DUM

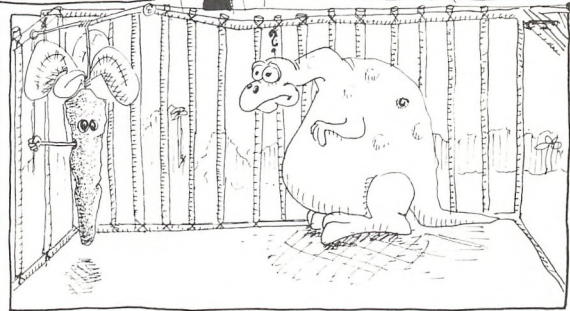
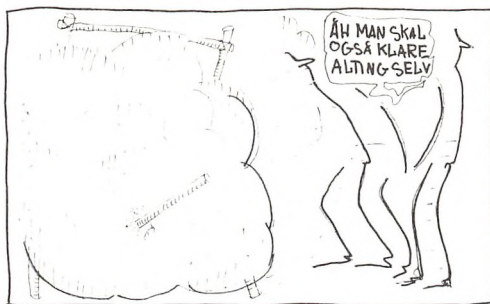
ÅV DER ER
EN MED
EN BÅD

GODT SÅ HENTER
JEG MESTER OG
HANS BAGAGE

MINE DAMER OG HERRER DETTE ER AFSLUTNINGEN PÅ HISTØREN. MEN LIGE INDEN VI STOPPER SÅ SKAL VI HAVE OVERSKRIFTEN ELLER SOM VI LIGESÅ GODT KAN KALDE DEN...
MORALEN:

HVIS DU LYTTET TIL ANDRE -
SÅ LYTTET ANDRE TIL DIG

SLUT

... HUSK DET!

SEF89

Sporten og fascinationen

Nogle overvejelser over sportens muligheder på højskolen.

Fra det kommende marts-hold er idrætslinjen en realitet. De nye bygninger der i skrivende stund får tag på bliver rammerne om et forhåbentligt frodigt idrætsliv. Spørgsmålet er nu hvad vi vil lægge i den gamle tradition, hvor højskolen faktisk i fordums tid spillede en rolle i idrætten. Rollen synes i en år-række at have været udspillet, eller rettere overladt til de deciderede idræts-højskoler, der så hver især har fundet et sted at stå i forhold til den idrætsdebat der har hersket. Imens har de øvrige højskoler sovet Tornerose-søvn og ikke haft øje for idrætten udenfor tjørnehækken. Imidlertid er prinsen på den hvide hest dukket op.

Onde tunger vil påstå at han kom i skikkelse af et højere årselevtal med idræt på programmet, andre at idrætten er kommet ind i varmen fordi dens muligheder blev åbenbare. Idrættens muligheder. Muligheder for hvad? Jo selvfølgelig muligheder for en sund påvirkning af legemet, og desuden også nogle gode sociale muligheder og så vel også nogle mere psykisk orienterede muligheder i idrætten. Tidsmæssigt falder det sammen med utallige forsøg på alternative idrætsformer, at der skrives et hav af idrætspædagogiske bøger, og at man i disse skelner meget skarpt mellem på den ene side idræt som noget absolut attråværdigt, og på den anden side sporten som et stedbarn, for nu at blive i eventyrets sprogbrug og univers med gode og onde, vel og mærke så

man ikke er i tvivl. På den ene side den såkaldt folkelige idræt, på den anden side konkurrencesporten.

Vi finder at det for en højskole og en idrætslærer er nødvendigt, at man i et samfund hvor sporten og idrætten optager en uendelig vigtig plads i dagligdagen og i bevidstheden, accepterer og tager alvorligt, at millioner af danskere dagligt dyrker idræt på forskellige planer og derfor forholder sig til idrætten og ikke bare afviser den med bemærkninger som " idræt er tåbeligt " eller " det er da åndsvagt at 22 voksne mænd render rundt efter en bold."

Man må gå ind i den institutionaliserede idræt – den som vi kender idag – og forholde sig kritisk til den. Det er efter vores mening at gå galt i byen , udelukkende at beskæftige sig med legeelementet i idrætten og eventuelt fjerne målene i håndbold. Man må i stedet igennem et idrætsforløb forsøge at analysere og opløse de elementer i sporten, som fascinerer, for derigennem at betone og bevidstgøre de frigørende muligheder, som vi mener ligger i sport og idræt.

Vores anliggende i det næste er således at argumentere for at arbejde med sporten i højskolesammenhængen, at påvise at sporten indeholder elementer, som skal tages alvorligt og som også indebærer progressive muligheder.

Det er ikke sandheden om sporten. Den findes nemlig ikke. Argumenterne mod konkurrencesporten er mange og gode, og sportspressen med TV i spidsen leverer selv de bedste argumenter , I guder hvor er det ringe. Alligevel fascineres mange af os dels som tilskuere dels som aktive i sport med konkurren-

ce. Hvorfor ?

Vi vil udelukkende beskæftige os med sportens udøverfascination. Det er den der først og fremmest er interessant i en aktiv højskolesammenhæng. Med hensyn til tilskuerfascinationen kniber det os gevaldigt at få øje på progressive muligheder. Vi vil nøjes med at postulere at der findes både dygtige og mindre dygtige tilskuere.

Sportens fascinerende elementer

Er det sejren eller håbet og drømmen om sejren der i virkeligheden fascinerer os, som mange kritikere hævder ? Kan konkurrencesporten alene gøres op i sekunder og meter, i sejr og nederlag ?

Sportens væsen er tab eller vind, og en hvilken som helst kamp der ikke spilles for at vindes er uegentlig. Intet er værre end en modstander i en sportskamp der ikke ærligt forsøger at vinde, men som lader den anden eller de andre opnå visse fordele på forhånd. Eller endnu værre , hvis en overlegen modstander lægger sin koncentration på andet eller andre, f.eks snakker med tilskuerne under kampen. Alligevel er sejren kun en lille del af sandheden om kampen. En 20 – 0 sejr i en elendig kamp føles som et flop i forhold til en uafgjort men god og jævnbyrdig kamp, der f.eks ender 1 – 1. At man ofte får det modsatte indtryk skyldes nok mere en almindelig og ubehagelig tendens til praleri, – også i sportslig sammenhæng, kraftigt understøttet af en resultatfikseret og sensationslysten presse. Følelsen, ikke den nøgterne vurdering af fordele og ulemper, er notorisk afhængig af en jævnbyrdig kamp.

Hvad kan iøvrigt fascinere? For den almindelige dødelige tilskuer er en kamp i reglen vundet eller tabt, og det var så det. For den lidenskabelige tilskuer der ved hvad han vil have er det anderledes. Netop derfor var det at Brecht gerne ville bytte et teaterpublikum, der passivt afventer hvad som helst, med et boksepublikum der kritisk og medlevende ved hvad det er kommet efter. Frem for alt er det helt anderledes for den aktive. Ikke et enten eller. Spillets mål, sejren, opnås gennem en række delmål, der i større eller mindre udstrækning udmærket kan være opnået, for den enkelte spiller, for en gruppe spillere, eller for hele holdet, selvom en kamp er tabt. I et sådant tilfælde kan man udmærket se sin præstation i et nøgternt lys, og følelsen af at have kontrolleret et bestemt område, spille med selvfølgelig autoritet, og demonstrere overskuelighed hører derfor også med til oplevelsen af kampen. Det

er i denne sammenhæng pudsigt at vi begge har parallelle oplevelser som markeringsspillere i fodbold. Tabte kampe, men den store tilfredsstillende oplevelse af at modstanderens storspillere blev stoppet, og ydermere at holdkammerater og ledere også havde bemærket det. At beherske et område er også at vide nøjagtigt hvor mod- og medspillere er placeret, at kunne se afleveringer før de falder og at kunne placere sig rigtigt i forhold til det. Heri ligger noget af fascinationen, overskueligheden, men også i bruddet af denne. Fascinationen er dobbelt. Vi fascineres såvel af Morten Olsen-stilen, gennemsikkert og lige efter fodboldbogen, som af Elkjær-typen, fanden i voldske og helt uventede handlinger. Vi oplever dem begge som typer fragmentarisk når vi selv spiller. Tennisspilleren Torben Ulrich har udtrykt det således:

Der findes de fodboldspillere og de bokserere der ser de åbninger som vi an-

dre også ser.....,- det er de gode spillere og bokser. Så findes der dem, der ser de åbninger som vi andre ikke har nået at få øje på. De er fremragende. Men endelig findes der også dem, der skaber åbninger, steder hvor vi andre ikke havde drømt om det. De er kunstnere.

Fascination er også kropslig udfoldelse. Det er legen, at kunne skabe noget med en bold, det er jongleren, trillerier, præcise skud, tæmninger, timing,-individuel, som duo eller som gruppe. Det er også den uhæmmede fysiske udfoldelse, kun reguleret af reglerne, at løbe igennem, at hamre løs, at dribble, at være en forsvarsklippe.

Fascinationen hører også sammen med fornemmelsen af at have brugt sin krop, ømme muskler, sved, træthed, tørst, opnåelsen af det eneste saliggørende : bruseren. Hans Jørgen Nielsen siger om fodbold :

Fodbolden aktualiserer den krop som hovedet er løbet fra. Men fodboldspillet er også kompliceret. På den ene side er det en mandsverden et karlekammer uden lige. Og på den anden side er fodbolden – i denne sociale sammenhæng – det sted hvor mænd henter deres kropslige erfaringer.

Dette bringer os til de ydre rammer omkring sporten. Kammeraterne, klublivet, spiller-snakken i omklædningsrummet, trygheden i sportsverdenen hvor vi alle principielt ved lige meget. Disse forhold fascinerer også den aktive. Vi vil dog pointere at vi her, efter vores mening, taler om en del af sporten der absolut ikke er entydigt po-

sitiv. Snarere er der måske nok et ligefremt negativt miljø knyttet til sportens ydre rammer. Eksempelvis hierakiet omkring sporten, udtagelse og degradering. At disse forhold er specielt katastrofale for børn og unge vidner det store ungdomsfratfald om. Faktisk er hierakiet egentlig nok acceptabelt for voksne, – vi kender godt vores eget værd på banen og ønsker udfordringer der står i et rimeligt forhold til det.

De ydre rammer omkring sporten synes absolut at være overvejende systembevarende. Kritikere af sporten vil med nogen ret hævde at sporten legitimerer de autoritære strukturer der iøvrigt præger samfundet.

Fascination af sporten kan være bevarende, men indeholder også en latent mulighed for at være frigørende. Til bestemmelse af denne dobbelthed inddrager vi bla. John Thobo-Carlsen, der om æstetikken siger :

At noget er æstetisk vil sige, at det er sanseligt, men sanseligt på en overordnet måde, i form af en sanselig genkendelighed, der kan opleves af alle sanser, og som på en gang opleves af os selv og på trods af os selv.....

Som struktur er æstetikens kerne – i sporten som i alle andre forhold – en gentagelsesstruktur. En struktur der består af paralleliteter eller ligheder. (For fuldstændighedens skyld må man have med at strukturen også kan bestå af uligheder, af kontraster – har man sagt "høj" må man også sige "lav", har man sagt "hurtig" har man også sagt "langsom" o.s.v.).

Den æstetiske oplevelse er en oplevelse af samhörighed eller rytme i det oplevede, altså en oplevelse af paralleli-

tet, gentagelse eller lighed om man vil. Men den æstetiske oplevelse kan også være selve samhørigheden, rytmen mellem det oplevede og opleveren, - og det er jo fascinerende.

Senere påviser Thobo-Carlsen hvad fascinationen betyder for den aktive: *meningsfuldhed, sammenhæng, indsigt og tryghed.*

Heri er vi enige. Netop fordi sporten så at sige sidder i kroppen, er glæden en ikke-sproglig, sanselig genkendelighed. Nydelsen er både gentagelse af og ligheder med masser af tidligere oplevelser, - såvel tekniske som taktiske elementer i sporten. Og dog brydes rytmen, genkendeligheden forsvinder, tingene bliver uoverskuelige. Sport er med andre ord ikke programmerbar, og hvis den var det ville dynamikken helt forsvinde, genkendeligheden blive til ensformighed og trivialitet.

Boldspil, og i vores erfaringsverden specielt fodbold og håndbold indeholder momenter der er ret enestående for gruppearbejde. Sartre beskæftiger sig i "Kritik af den dialektiske fornuft" bl.a. med hvordan en gruppe kan eksistere uden at stivne i sit organiske liv og falde tilbage i det stereotype. Han siger :

På et sportshold er hver spillers aktion forudbestemt som en funktionel ubestemt mulighed, dvs. bestemt i forhold til et fremtidigt mål, som kun kan nås ved en organiseret mangfoldighed af tekniske aktiviteter.

Sartre fremhæver også at enkelthandlinger i boldspil aldrig i sig selv er tilstrækkeligt. En spillers skud, aflevering

eller strategiske fremløb har isoleret set ingen mening. Handlingen realiseres først i holdsammenspillet.

Sportsverdenen er moraliserende ud over alle grænser. Den olympiske ånd basker hvert fjerde år vingeskudt over vandene. De såkaldt folkelige organisationer fylder deres blade med moralske pegefingre, sjovt nok oftest løftet mod den konkurrencesport andre (læs : DIF) beskæftiger sig med.

Vi har som aktive, og især som trænere fundet det spændende og fascinerende at arbejde i et moraliserende spændingsfelt. Sportsverdenen indeholder et hav af muligheder for at forfalde til platte handlinger. Gruppepres, makke-ret-pædagogik, vi vil være bedst - så vi smider tumberne på porten, vægkontrol, har man sagt A må man også sige B, doping, økonomiske bindinger af de aktive, for blot at nævne nogle af de moralske spørgsmål der ligger i sportsverdenen.

Forskellen på sportsverdenen og det meste af den øvrige verden er at det er så pokkers let at få øje på strukturerne i sporten, men netop derfor er det spændende . Faldgruberne er mange, men undskyldningerne for at gå i dem er få. Vi må så at sige som voksne selv tage ansvaret for de moralske eller umoralske handlinger vi involverer os eller vore børn i.

Moral kan opfattes som et nødvendigt onde, og i sportsverdenen oplever vi fra tid til anden et gennembrud hvor moral ikke mere er nødvendigt, men hvor legen styres af en fælles ånd, måske en slags sports - eller gruppeetik. For eksempel når vi i mindre sammenhænge spiller fodbold med så få men-

nesker at vi ikke kan afse en dommer. Vi er nødt til selv at afstikke fortolkningen af reglerne, og at udøve retfærdige kendelser. Altså er alle ti deltagere såvel spillere som dommere. Ofte udmunder den slags spil i kampe næsten uden afbrydelser. Uoverensstemmelserne er få og ånden er den, at spillet skal fortsætte. Egen vinding (retfærdig eller uretfærdig) viger for et fælles ansvar for hele forløbet. I sandhedens navn ender disse situationer også af og til i ren kaos, i reglen hvis der er prestige forbundet med legen, men langt det meste af vores boldleg på marken og op ad garageporten forekommer at være baseret på en gruppeansvarlig holdning snarere end på regler og moral.

Sporten giver mulighed for enestående oplevelser. Nogle har forklaret

disse ud fra det Zen-budhistiske Sator-begreb, andre ud fra rent fysiologisk analyse, noget med endorfiner i hjernen ved ekstreme fysiske præstationer. Hans Jørgen Nielsen beskriver at det der ved en sådan oplevelse taber sin betydning er de filosofiske dualismer : legeme – sjæl , subjekt – objekt, ånd – materie og tid – rum. Om dette er ønskværdigt i sig selv må den enkelte vurdere, men uomtvisteligt er det begreber der er vigtige at forholde sig til, eller måske lære at kende, – måske gennem sporten. Den store individuelle oplevelse er nok en sjælden foreteelse, hvori mod oplevelsen sammen med en anden eller med andre ligger lige for, – det gælder bare om at få øje på det.

... alt sker under tilløbet, helt selvfølge-

ligt, han stiller sig bare der, hvor han stiller sig, jeg spiller ham bare, som han skal spilles, når han har stillet sig, hvor han pludselig har stillet sig, tanken når ikke engang at blive nogen af os så bevidst, at den på forhånd står ganske klar for os. Det er en fælles viden, i kroppen og øjnenes opfattelse, færdig til at blive til virkelighed, og det er før der kan tales om et sprog og et jeg, umiddelbart ganske anonymt, umuligt at sige "Jeg" er aldrig kommet et andet menneske nærmere, måske kun en enkelt gang Katrin. Det ligger før, udenfor sætninger, der må have jeg, du, han, hun, den, det i sig, med sig.

Allerede : " Det " spiller sig igennem os, er ved siden af, omend det nærmeste, lægger også den aktive vægt et bestemt sted. Mens kammeraterne er

stormet hen og har omringet ham, endnu inden han har fået armene sænket, er jeg blevet stående, det er sket så hurtigt og med sådan en indlysende suverænitæt, som om vi har fået noget forærende, og jeg bliver først i stand til at opdage det, da det er overstået, modtaget.

....netop det øjeblik vil jeg altid huske. Det er en film, hvor fremviseren pludselig taber tempo, som ved vore børnefødselsdage, billederne kommer langsommere og langsommere, figurerne taber jordisk tyngde i svævende tumlen."

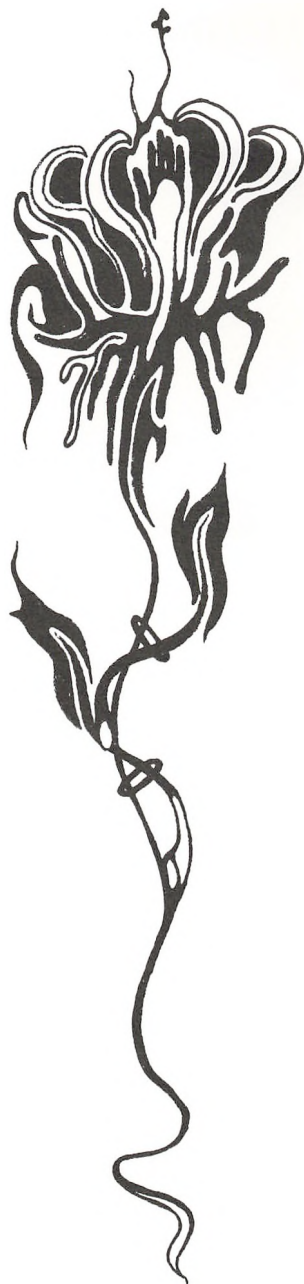
- fra Hans Jørgen Nielsens Fødboldenglen

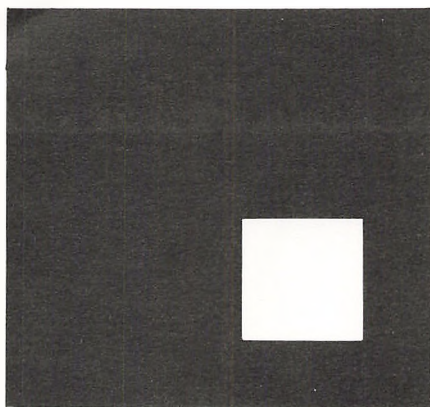
Søren W. Larsen, Louis Mogensen

Blomster - lidenskabelige berettere
som i evighed har hyllet sig i røg
og kronet sig med aske
Nu mere bevægende end nogensinde før
De hersker fra jord til himmel
og bevæger læberne som skal afribbe alle bladene
blandt brønden bund i morgenens inderste dyb
Som dem drages jeg mod døden - mod glemslen
hvor sidste åndedrag
er første uigenkaldelige afgrund
Jeg husker første blik - første blod
Du som var alt at miste
du er her ikke længere
Og der er intet rimklædt
intet strålende
intet duftende til at omslutte mig mere
Et fremmed ansigt sover i mine hænder
Det er hårdt som stenen
og af en anden nat end vor nat
Hverken ensom eller søgt af mennesker
Akkurat som tomme ord
Ord der hænger ved fjerene
og fremviser himlen
Jeg giver løftelsen dens vigende vægt
for at opnå at se kysene i dine øjne lyse som en ild
Som tegnet på erobring
Du - hvad forsvarede du?
Os som upåvirkelige og rene?
Den daglige dag og den daglige nat
En ro af nytteløse arme
Jeg mistede og dræbte mit hjerte i begærets stund
fordi jeg skiltes fra mig selv
Gjort af alt eller intet
skjuler himlen for evigt mørket i dit bryst
Jeg drejer mig langsomt
og genspejler mig selv i det fremmede ansigt
hvis styrke får ham til at jamre

Den første kulde.....

Henriette, Hus 6

Citat s 52: Gennem hvilke døre

Kirkerne er nu aflåst seks dage om ugen, som om man frygtede, at den sidste rest af tro skulle undslippe, hvis uautoriserede pludselig åbner døren. Biograferne er til gengæld åbne næsten hele døgnet. Foran står der mennesker, men det er ikke til at vide, om de ventende prøver på at komme ind i biografen eller ud af virkeligheden. Måske ønsker de virkelig at komme ind, men ikke i biografen.

Carsten Jensen - 87

Siden højskolen lå i svøb, har højskole-folket – med Grundtvig og Kold som åndelig ballast – diskuteret, hvorledes man i praksis kan bibringe mennesker en oplevelse af, hvad der i virkeligheden er deres virkelighed, og hvorledes man aktivt lever i den. Hvorledes kan højskolen blive den forudsætning, som

fører mennesker på sporet af den bevidsthed der rækker videre end blot intellektet? En åbenhed for nye erfaringer, undren, forventning, stræben, søgen-ud-over-sig selv, vækst og forvandling. Eller sagt på en anden måde. Hvorledes skal vi undgå, at vi ikke i dag går til grunde i ensomhed, indre tomhed og historisk hjemløshed. En hjemløshed og eksistensiell angst som yderligere næres af mediernes daglige bombardement af kendsgerninger der viser os, at vores omgang med vor klode og eksistens er af en sådan beskaffenhed, at en fortsat udvikling i den retning, vil føre os mod vor egen respektløse udslettelse. Ragnarok! Når alt kommer til alt.

Hvordan frigør vi os fra den tvangstanke, at verden er en uoverskuelig og vældig maskine, et urværk, der tikker videre i det uendelige uden mål og med? En verden som ikke opleves som et mysterium, en gåde eller mulighed, men snarere som en ophobning af mere eller mindre usammenhængende kundskabsbrokker, død hjerneviden, ufølsomhed og formålsløshed. En ørkenvandring direkte ind i det bevidstløse ingenting, hvor alt er ligemeget, og intet er noget værd.

Et pessimistisk livssyn grænsende til det uudholdelige og kvælende, javel. Men ikke desto mindre måske det kriesyn som skal til, for at vi får øjnene op for de behov som også repræsenterer troen på livets positive værdier. Det har altid været min tyrkertro, at mod-

sætninger ikke kan eksistere uden hinanden. Naturen selv tilstræber altid at opnå en homeostatisk tilstand, og da mennesket selv er en del af naturen, vil vi også, omend i sidste øjeblik, konfronteres med dette balanceprincip. I os selv og udenfor os selv. Nye spirer er på vej og vil før eller senere gro op og springe ud. Faren i en sådan tro ligger naturligvis der, hvor nogle altid vil mene, at man jo så bare kan sætte sig hen i lænestolen og vente på den store ændringsåbenbaring. Men så enkelt er det ikke. Tingene falder som bekendt ikke ned fra himlen. Da vi mennesker er både tænkende og skabende væsner, må vi også straks søge at omsætte nye ideer til handling. Hvis ikke vi gør det, har vi allerede underskrevet vor egen dødsattest – og den tanke frister vel de færreste. Altså: VI MÅ I GANG, NU!!

Hvad vi skal igang med og hvordan, er der forhåbentlig mange bud på. Mit bud er kort og godt, at vi må skærpe opmærksomheden mod den mere irrationelle og åndelige side af tilværelsen.

Inden jeg imidlertid giver mig til at pege på noget konkret, vil jeg først citere Torsten Ingemann Nielsen, som i bogen "Fantasirejser" gør sig nogle psykologiske og filosofiske overvejelser omkring det åndeliges vilkår i nutidens industrialiserede samfund.

Industrialismen som kulturform er karakteriseret ved en række arbejdsprocesser i både produktionsleddet, i administrationsleddet og i forsknings- og undervisningsleddet, som kræver en anspændt og vedholdende målrettedhed, som næppe var kendt i nogen tidligere kulturform. Enhver åbenhed, enhver sprække ud mod det numinøse

mangetydighed og uforudsigelighed har en tendens til at blive opfattet som en trussel mod den industrialiserede arbejdsproces. Og dette er sådan set ikke uforståeligt, for alle maskiner kræver nemlig en konstant entydighed i tanke og handling af den, der passer dem, konstruerer dem og sælger dem. Menneskers evner til målrettet at løse problemer, der angår deres overlevelse og bekvemmelighed, altså den side af sindet vi kalder intellektet, har nok aldrig været så skærpet som hos dem, der vokser op og uddannes i et moderne industrisamfund.

T.J. Nielsen gør senere rede for, hvorledes fremdyrkningen og anvendelsen af disse specifikke evner sker på bekostning af de irrationelle og åndelige sider af tilværelsen. Da de ikke er formålstjenlige i "systemet" må de fortrænges til det ubevidste. Fortrængning er imidlertid ikke det samme som illumination, så derfor vil alle mennesker i form af f.eks. drømme og dybe fantasier opleve sindsbilleder og følelsetoner, som er nært beslægtede med fortidige myter, sagn, fortællinger og religiøse riter.

Vi er altså i besiddelse af en iboende trang, der selv vil tilstræbe at slå bro over svælget mellem analytisk tænkning og den irrationelle tanke. Uden at slippe den sunde fornuft helt må vi se os omkring efter muligheder for at komme mere i kontakt med de forviste kræfter i os. Og hvor findes disse muligheder så? Hvilke områder kunne vi begynde at beskæftige os med?

Kunst, religion, mytologi, folkeeventyr og drømme, er de områder som falder mig umiddelbart ind. Det gør de

fordi de alle er udtryk for de bevægelser og længsler der rører sig i de dybereliggende kroge af menneskesjælen. Ved i langt højere grad at beskæftige sig med disse sider af livet, får vi mulighed for at stifte bekendtskab med de "skjulte" sider af os selv og hinanden. Det skal være min påstand, at hvis vi kan holde navlebeskuelsen og den overfladiske hang til mystik stangen, og alligevel formå at se "indad", vil der strømme en kilde til større selverkendelse og forvandling. Vi må prøve at nå "det glemte (og gemte) sprog", det religiøse sprog, det mytologiske sprog og symbol-sproget.

Åbne os mod:

Kunsten, igennem hvilken vi ved personlig sansning og oplevelse bringes ind i det subjektive univers.

Religionen, som beskæftiger sig med gudsforholdet (eller menneskets forhold til metafysikken).

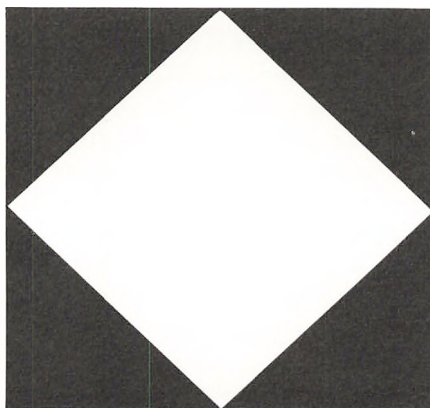
Myten, der i poetisk form primært beskæftiger sig med altets opståen, udvikling, undergang og genopståen, - samt evigtgældende sjælelige oplevelser.

Folkeeventyret, som i fantastiske fortælleformer ofte bevæger sig udenfor de gældende naturlove for i billedsprog at berette om menneskets psykologiske udvikling fra barn til voksen.

Drømmen, der i søvnen viser os sindsbilleder fra det ubevidste. (drømmen der med Freuds ord er "kongevæjen til det ubevidste").

Det er min absolutte tro og mening at mødet med disse sider af virkeligheden ikke vil betyde, at vi vender os bort fra det vi kalder den almindelige konkrete virkelighed. Først når vi skuer de irrationelle og ikke altid lige acceptable sider i os selv og hinanden, bliver vor sansning stærkere, tænkning klarere og vore følelser dybere.

Måske får vi en adgangsbillet, så vi kan komme ind,- men ikke i biografen.

Stentråde

Stentråde
bøjer træets grene
former kronen
til en stiv figur

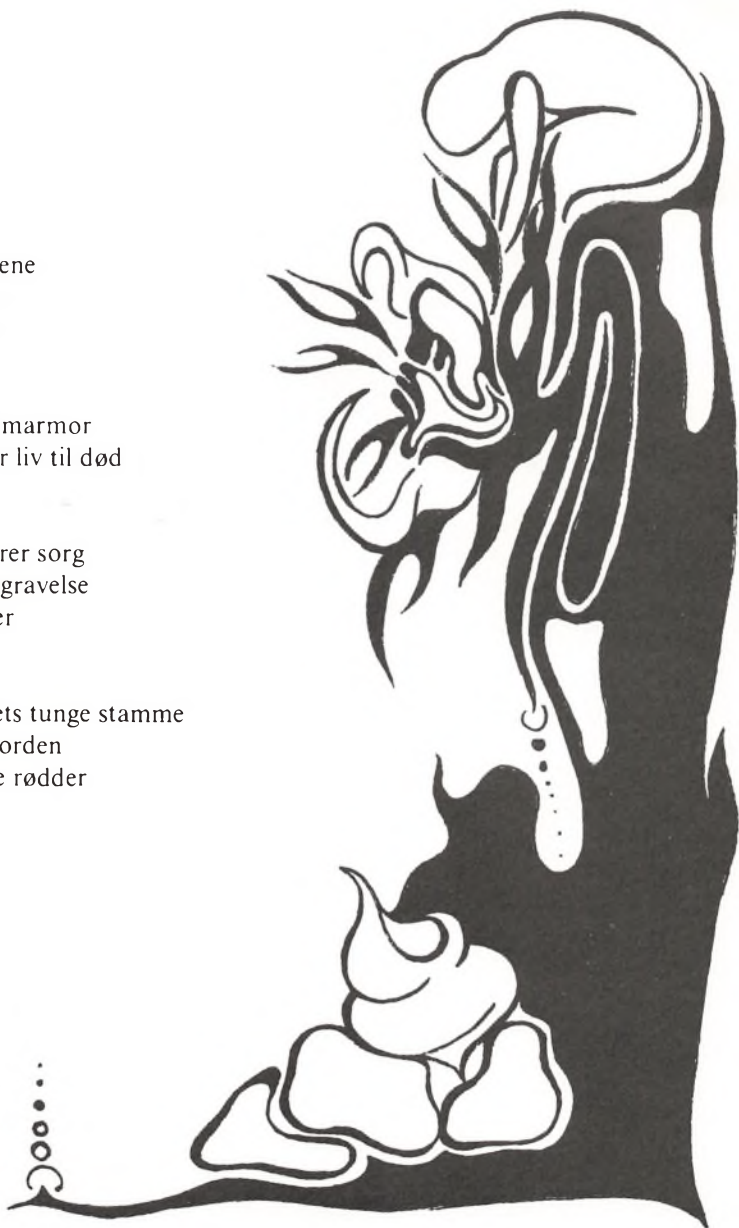
Skulptur
træet bliver til marmor
stentrådene gør liv til død

Sort
for græsset bærer sorg
en konstant begravelse
af træets rødder

Sukker
befriet for træets tunge stamme
letter grebet i jorden
selv de mindste rødder
bløder ud

Stentrådene
er glade

Camilla

EVENTYR OG DRØMME

SOMMERHØJSKOLE 26.6.-2.7.1988

En litterær og psykologisk
gennemgang af form og indhold
i folkeeventyr og drømme

Oplæg ved:

Pia Skogeman
Vibeke Arndal
Sophie Nedergaard
Sus Lindeløv
Carsten Høgh
Torsten Ingemann Nielsen
m.fl.

For alle over 18 år

Egå Ungdoms-Højskole
Eghøjvej 31, 8250 Egå
Tlf. 06 22 01 26

To foredragsrækker

Til næste år bliver der god mulighed for at høre nogle spændende foredrag på skolen.

Som det ses på modstående side laver vi et sommerkursus med emnet "Eventyr og drømme", hvor de nævnte personer kommer med oplæg med udgangspunkt i litterære og psykologiske områder. Finn, som er kursusleder, har bedt dem overveje spørgsmålene: Hvilke sammenhænge er der mellem drømme og folkeeventyr? Kan man bruge drømme og folkeeventyr til personlig og fælles udvikling i nutidens virkelighed?

Enhver er velkommen til at deltage – bed om at få en brochure tilsendt.

I et utraditionelt samarbejde har et lille udvalg, bestående af Jane Enna, Kirsten Kjærulff fra Egå menighedsråd samt Finn og undertegnede herfra, planlagt en foredragsrække som skal løbe over de næste par år – om alt går vel.

Vi kalder temaet "Det nye verdensbillede. Fornuft og følelse". Er fornuft og følelse modsætninger eller to sider af samme sag? I almindelighed adskiller vi det objektive og det subjektive, vidnen og tro. En opsplittning som måske bærer hovedansvaret for det teknologiske vækstsamfund og dermed de kriser vi nu står over for.

Det nye er nu at f.eks. naturvidenskab og teologi, som i løbet af de sidste par hundrede år havde opgivet at tale sammen, igen er begyndt at interessere

sig for det grænseområde, hvor de mødes. Meget tyder på at vi står ved et åndshistorisk skift af gennemgribende karakter. Man kan kalde det et PARADIGMESKIFT til et mere helhedspræget (holistisk) tænkemåde. Dette nybrud i tænkning og levevis er det gennemgående tema for foredragsrækken.

Vi lægger ud med de første møder, som alle er på tirsdage, således:

23. feb.: Det nye verdensbillede. Fornuft og følelse. Introduktion ved udvalget.
22. marts: At være menneske i fremtidens samfund. Viggo Mortensen, Århus
3. maj: Den flakkende tidsånd. Niels I. Meyer, Hørsholm.

Efterårsprogrammet er ikke færdigt endnu, men vi starter 3. oktober med Niels Højlund, Ry.

Også her er alle velkomne – vi sender gerne et program.

Elo Madsen

Solskinsgul

Badeand
i babybadekar
solskinsvægge
plasticmaling
børnehavebord
plasticpose
klistermærker
nøglepille
rullegardiner
køkkengrej
røreskåle
læbestift
og appelsin

Mørkeblå

Dybhavsfisk
våde øjne
glitterskæl
og smuttefiner

Skygehaj
tandsmil
sandorm
og blæretang

Himmelblå
aftenhimmel
spejlet hav
og fugle

Telttur
hængepil
plasticmappe
egetræ

Camilla

Blå

Blå får mig til at mærke længslen
mærke længslen hoppe og springe
Den vil ud af de hjerter der
snart er sten
Sprænges af vilje til at skringe
det ud i det tomme rum
pludselig, bliver stilheden
brudt af et langt længsels råb.....

Mette

Rød

Min kærlighed til dig,
er stor,
så stor, at jeg bliver jaloux
når jeg ser dig med en anden pige

Du tager mig i hånden
og siger
at det kun er mig du elsker

Bente Høy

Sort

Sort...

sorg...

du er død

grædende folk går omkring

kigger fortvivlet rundt

sørger

smerte...

had...

fortvivelse...

hvorfor gjorde du det ?

hvem havde gjort dig fortræd ?

kunne jeg have forhindret dig ?

knust dine beslutninger ?

hvis jeg var blevet hos dig

Det er for sent nu

du er død

men alle de ubesvarede spørgsmål

smertes...

brænder dybe sår

man siger jo at tiden læger alle sår

- men der vil altid være et ar.

Chapline

Lilla

Spiller stille

lilla mol

nattens violin

tonerne vandrer

ud af et vindue

ind ad en dør

lilla, stille noder

trist og ensom mol

natten blæser udenfor

vimpler vifter

noder står som

svaler på en tråd

månen lyser

klart og koldt

mine noder op

strålen rammer

kattens ene øre

ligger på min seng

stribekat

listenat

tomme flasker i mit vindue

molmusik

rammer kattens øre

sover stille ind

til nattens lilla violin.

Camilla

Navigare necesse est. Det er nødvendigt at sejle. Var det ikke Karen Blixen der havde det motto? Og hun sejlede endda ikke meget, så vidt man ved drømte hun ikke en gang om at blive sømand.

Vi går fra Harlingen mod nordvest gennem Waddenzee. Vi følger sejlrenden til Terschelling, en af de øer der skærmer Holland mod Nordsøen. Tidvandsstrømmen er udadgående, vinden nord-nordøst. Skipper beordrer storsejl, skonnertsejl, fok og klyver sat. Vi haler og haler, hænderne bliver ømme, men der er ingen der mukker, det skal jo gøres. Kursen sættes, det gælder om at gå så højt i vinden som muligt. Når afdriften har presset os over i sejlrendens sydvestlige del må vi krydse. Under dæk prøver madholdet at spejle æg i den sydvestlige del af panden. Skonnerten krænger 8-10 grader, nok til at madlavning og borddækning kræver en vis nytænkning.

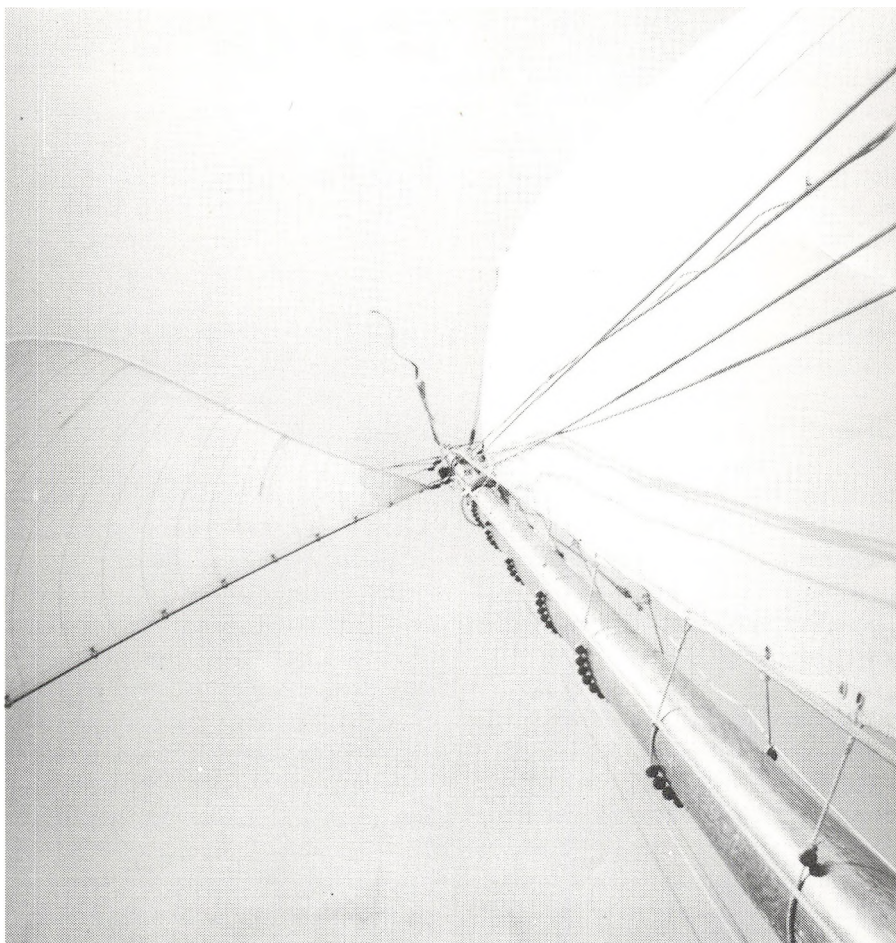
Ved hjælp af en lillebitte brøkdæl af den vindenergi der den dag fejer hen over os flyttes vore 100 ton støt og fredeligt gennem vandet. Bag ved slynger kølvandsriben sig i en blød bue, af og til med nogle bratte hak som vidner om at rorsmanden er fra Århus. Det er tid at slappe af, folk samles på de gode steder med læ og sol. En del møder op bevæbnede med soveposer, måske for at holde søsygen i skak.

De fleste kommer hertil med bil den første dag. Glade og smilende forældre, som synes her er så dejligt. Og så man-

ge muligheder, bare det var mig der skulle være her. De unge mere generte og stille bagved. Dæmpede, et lille smil og et kejtet håndtryk til den venlige lærer, der højlydt præsenterer sig med sit fornavn. Det hele virker anderledes end da man læste brochuren. Større, mere uoverskueligt. Forvirret kommer man ud fra kontoret med mappe, værrelesnøgle og en tøjklamme som navneskilt. Besynderligt.

Andre kommer selv slæbende med rygsæk plus en kuffert i den ene hånd og en lærredstaske i den anden. Bagagen beskytter lidt, alt det fine tøj man har med (og kun bruger halvdelen af). Bagagen er desuden et signalement. Man ser hinanden på færgen, i bussen. Skal du også på Egå? Nej hvor sjovt. Beklemtheden ved at nærme sig stedet mildnes lidt, selv om den anden ser ud til at have meget mere check på det hele end man selv har.

De første par dage går det op for en hel del hvad identitet er. Du er ikke det du var derhjemme, i skolen, i din gamle klasse, i dit eget nabolag. Hvor du sjældent kunne gøre noget som forandrede folks mening om dig. Her kender ingen noget til dig. Din identitet er fra nu af helt ny. Hver lille stump som du afgiver af dig selv, danner stykke for stykke billedet af dig. Bid for bid viser du hvem du er (eller vil være), og bid for bid opdager du hvem og hvad alle andre er (eller vil være). Hvis du er en af dem der gider bide mærke i det. Du er på de åbne mulighedsers hav.

Pludselig bliver der råbt "All hands on deck" (på sømands-engelsk med hollandsk accent). Bortset fra er par kokke, som gør klar til at spejle æg i den anden halvdel af panden, tager alle plads ved skøder, bomme og tovender. Vi skal gå over stag. Skipper giver signal, roret hårdt styrbord, hele vejen. Langsomt drejer "Zuiderzee" stævnen op i vinden, sejlene blafrer voldsomt, farten går ned. Bommene over, alle kikker op i sejlene som langsomt fanger

vinden fra den anden side. Skøderne trimmes, rorsmanden får en ny kurs. Alle får besked om at blive stående på plads, sejlrenden er ikke ret bred, om 10 minutter skal vi krydse igen, tilbage på den oprindelige kurs, nordvest.

Navigare necesse est. Kommer til at tænke på at der vist er en fortsættelse: vivere non est necesse. Det er nødvendigt at sejle – det er ikke nødvendigt at leve. Det virker som om det ikke stemmer med den tilpashed man har i krop-

pen, når man har lagt roret om og mærker skibet tager fart op mod vinden igen. Så føles alting både godt og nødvendigt.

Vi har nået den anden side af sejlrenden og går over stag igen. Denne gang en hel perfekt manøvre, enhver kender sin plads og sin opgave nu. Vi sætter flere sejl, jager og topsejl. Skipper mener vi kan undgå at krydse mere de næste par timer. Han ser med et strejf af anerkendelse på mandskabet.

Frokost! Ude af soveposerne beslutter de fleste at gå under dæk og spise med det samme. Vi er et par stykker der bliver stående et øjeblik i solen på bagbords side. Vi stikker de barkede næver i lommerne og sender et tilfreds blik ud over havet. Den ø der ses i horisonten, lige under klyverbommen. Det må da være Honolulu?

På forbavsende kort tid bliver holdet fortroligt med stedet og med hinanden. Genertheden forsvinder, og den ene person efter den anden blomstrer op. Der er gang i den. Ofte i en grad som kommer bag på lærerne. Som opdager at den undervisning der var tænkt som drivkraften i skolen og som der er brugt mange timer på at planlægge og forberede, ikke altid er den vigtigste drivkraft. En kraftig understrøm af vigtige oplevelser fanger den enkelte. Den lykkelige selv at bestemme. Forelskelser. Venskaber. Fest og ballade. Modet til at sige sin mening og til selv at sy en knap i.

Den store energimængde der er til stede kan give en fantastisk fremdrift når liv og lyst og hittepåsomhed blæser i samme retning. Men den kan også

lægge sig som en bagende tung middagshede, så man kun kan lade sig drive af sted.

Til gengæld er det så tid at drømme. Drømme om de fjerne horisonter, eventyret, den lange rejse. Alt det vi gerne vil. I morgen. Faktisk kan man drømme så godt om i morgen at man dårligt opdager det er i dag.

Døren op. I gang. Jorden skal graves, huset males, plænen klippes, sejlet hejses, maden laves, mødet hæves, musikken spilles, bolden pumpes. Solen skinner.

Med fødderne solidt plantet på dækket ser vi hele verden gå op og ned mens vi pløjer os vej mod horisonten. Og mens solen går ned antyder den for os at det slet ikke er den fjerne horisont vi skal nå ud til. Vore drømmes mål er nok derude bag horisonten, men som altid befinder vi os lige midt på virkelighedens verdenshav (som forresten ikke er ret dybt lige her). Vi har nok sat kursen mod Terschelling, og arbejder hårdt på at nå frem. Men det er ærligt talt ikke på Terschelling livet leves. Det er her det foregår, lige her. Navigare necesse est.

Cephalonie. Maj 87.

DIGTE FRA – og ved siden af – GRÆKENLAND.

At flyve

tavst monotont summende
blidt vuggende
i sølvfuglens klimatiske indre
spændt forventning
vegetiv supersonisk fremdrift
over ukendte landkorts dybe fjernhed
drambouiefylde
opløste afstande
i relativ tid
mod drømmenes mål
- jeg flyver.

På stranden

solen er en gylden skive
og tæt sammen
indgår vi i varm symbiose
fjern og nær
nær og fjern
med lukkede øjne
i evigheders lys
lind strøm
og bølgenes brusen
bølgenes brusen
flydende forandring
i nuet
- sendes de bedste hilsner
til Heraklit.

Scooter

som en honningbi
summende interesseret
gennem fremmede landskaber
bjerge
dale
pinjer
palmer
kaktus og cypresser
umådeholden frodighed
mod nøgne bjergsider
alt i et
- med mig midt imellem

Siesta

tomme landsbyer
sovehuse i varme
flimrende hede
et dovent vink
hyrdens hilsen
fåreflokkens ubevægelighed
frosne øjne bevæger sig langsomt
og alt toner atter bort
søvnøgængeri
- i klostrets indre
sover helgenen ind

En eksotisk tanke
kan fanges i et sommerfuglenet
- hvis man er heldig

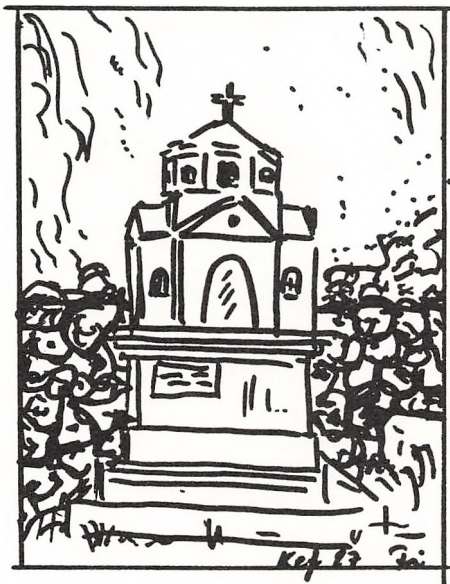
Som en natsværmer
baskende mod ruden
tilhører jeg natten
- og søger dog lyset

Ortodoks messe

og en lille fattig pige betaler
20 kr
for at kysse et lig
en helgen
et symbol
et ritual for klingende mønt
et bedrevidende blik fra mig
trods hendes salige øjne
der ser lige igennem
- spørgende
om prisen for lykke i mit land

I brændende voks

i rågelses aura
fortoner du dig
for mig
nært et udspring
og dog så fjern
- men dybt i troens klippe
føler jeg længslerne leve

Jordskælv

og jordskælv
og jeg ligger bare og sover
og i drømme svømmes der sorgløst afsted
og natten er lang
og virkeligheden meget fjern
og heldigvis for det da
for ellers var jeg nået at springe
ud over kanten
over altanen
10 meter ned
mindst
men jeg nåede kun at få sved
på panden
og heldigvis for det da
- i næste drøm tar jeg redningsvest på

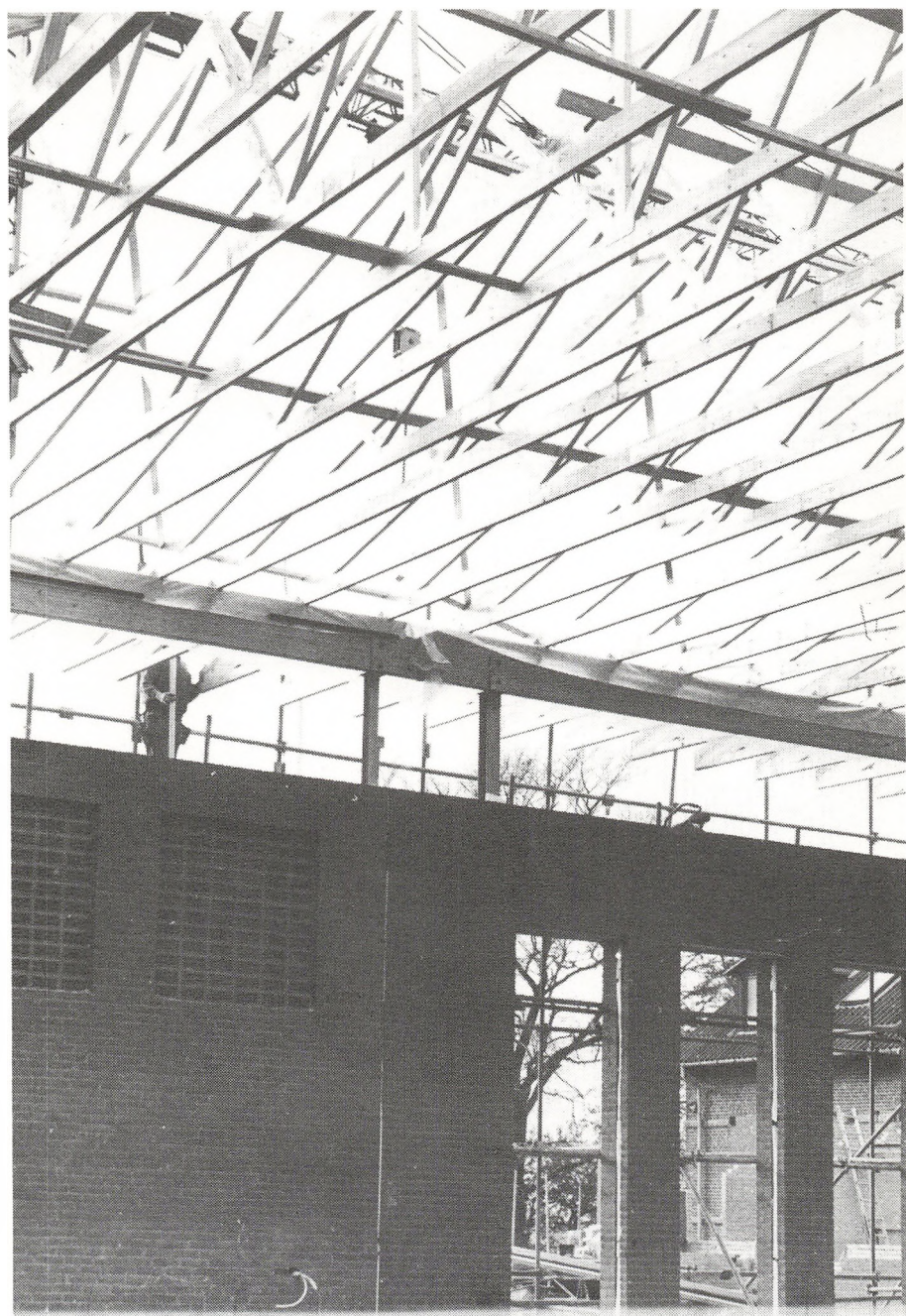
Min lille pige

sagde i telefonen
at hun ville have to fædre
nemlig
en der rejste udenlands
og så en der altid blev hjemme
den sidste skulle være mig
- se det er logik
jeg holder af at forstå

Virkeligheden

blir aldrig så smuk
som i drømme
det ved jeg
og blir aldrig klogere
alligevel
forhåbentlig
for nu drømmer jeg atter
- jeg flyver tilbage.

Finn Schmidt

For undertegnede var det en særlig oplevelse efter nytår at møde et elevhold der allerede havde været her i fire måneder. Under min orlov hele efteråret havde jeg arbejdet med edb og informatik, og jeg fik bl.a. tid til en spændende rejse til USA.

I januar fik vi en herlig tur til Norge. En hel uge i Lifjell, med sne og frost – helt ned til -25 grader, og med hård blæst tilmed. Alligevel var det kun en enkelt dag kulden holdt os indendøre uden ski på.

Hjemme igen nåede vi en flot opsætning af "Ragnarock" – en musical skrevet til og opført af eleverne før de rejste hjem i februar.

Dette skal ikke være en opremsning af alle de små og store begivenheder året igennem, men det må nævnes at på forårsholdet blev det tilsvarende Hollandsturen som kom til at stå særligt stærkt i erindringerne. Det samme gælder naturligvis byggeriet.

Vi begyndte med at vælte den gamle garage og fælde syv-otte store bøgetræer, 15-20 m. høje var de vel. Eleverne syntes det var ondt gjort. Mod bøgene, ikke garagen. Den lavede de til 3000 rensede mursten, så dens genopstandelse er sikret.

Midt i juni kom entreprenørmaskinerne, og så gik det for alvor nedad med byggeriet. Masser af jord gravedes væk, så meget at det ville have fyldt 4-500 lastbiler hvis det skulle have været kørt bort. Nu blev det lagt op til den nye boldbane i stedet. Pladsen var ryddet til betonfolkene.

Men længe, længe før *tænkte* vi. Diskuterede, tegnede, regnede og så på skitseforslag. I 15 år har vi ønsket os disse rum. Nu skulle drømmene realiseres. Visionerne skulle ned og stå på jorden, de flyvske ideer skulle cementeres.

Det er ikke så dårligt at gå længe og vente på et stort byggeri som dette. Vi er naturligvis blevet klogere med tiden,

sådan at den ene ændring ændrede den anden. Men nu fangede bordet. Der skal spisesalen være. Der køkkenet. Idrætshallen skal ikke være så bragende stor – det skal hellere være en rummelig idræts-*sal*.

Sådan og sådan bliver forbindelsen med de bestående bygninger. Sådan og sådan skal det kunne fungere. Det hele lagt i hænderne på gode folk der tegner, beregner, graver og bygger. Nu glæder vi os dagligt over at se det alt sammen tage form.

Skolens hverdag bliver aldrig den samme igen.

Sammen med forårsholdet måtte vi tage afsked med Margriet de Noord og Mogens Bedsted. De havde oparbejdet en ubændig lyst til at tage endnu en tårn for Mellemfolkeligt Samvirke. De næste to år drager de rundt i Botswana i det sydlige Afrika, hvor deres opgave er at støtte en lokal produktion af kunsthåndværk. Et godt arbejde – men et savn her alligevel!

Samtidig med rejste Lis Hansen fra sin post som køkkenleder. Hun glædede sig over at have fundet et godt job på Fyn – og vi måtte så se at finde ud af en udvej når hun manglede. Det blev til at Inge Lise Vorre og Jytte Halvorsen begge gik på fuld tid, desuden har vi god hjælp en gang imellem af Bente Berg, der bor her i Egå. I efteråret fik vi yderligere god hjælp af Edith Jacobsen i køkkenet, hun afløste Sonja Sørensen. Desuden ansatte vi Jørn Knudsen på pedelsiden, som er blevet så arbejdskrævende, bl.a. på grund af byggeriet, at Ole Petersen efter flere års ansættelse nu hører med til den faste stab.

Til afløsning af Margriet og Mogens har vi ansat Eva Olesen og Søren Larsen. Eva begyndte som timelærer allerede sidste år, mens Søren fik sin ilddåb sammen med august-holdet. Hans områder har været dramatik, politik, journalistik og medier, men han vil efterhånden som idrætsområdet vokser også komme i lag med dette.

Sidst i august mødte efterårsholdet så talrigt op som aldrig før (siden 1970 i hver fald). Vi havde i flere måneder været under pres fra mange på ventelisten, og ved at en del elever rykkede sammen på værelserne kunne vi starte med 84 elever.

De er nu godt i gang her, også selv om byggeriet medfører en hel del ulemper. Bedre blev det ikke da hele vort varmesystem blev omlagt og repareret eftersom vi samtidig bliver tilsluttet fjernvarmenettet.

Midt i de mange teknisk/økonomiske overvejelser fik vi så endnu en stor sag at tænke over. Tage Dybkjær ville gerne sælge gården – Eghøjvej 28. Altså det hvide stuehus, som skolen gennem mange år har haft lejet som medarbejderbolig, og staldbygningen foruden knap 20 tdr. land.

Skolen havde forkøbsret – og vi har i mange år glædet os til de muligheder det ville give os: Plads til en rigtig fodboldbane og ikke mindst jord og bygninger som gør det rationelt at dyrke flere grønsager.

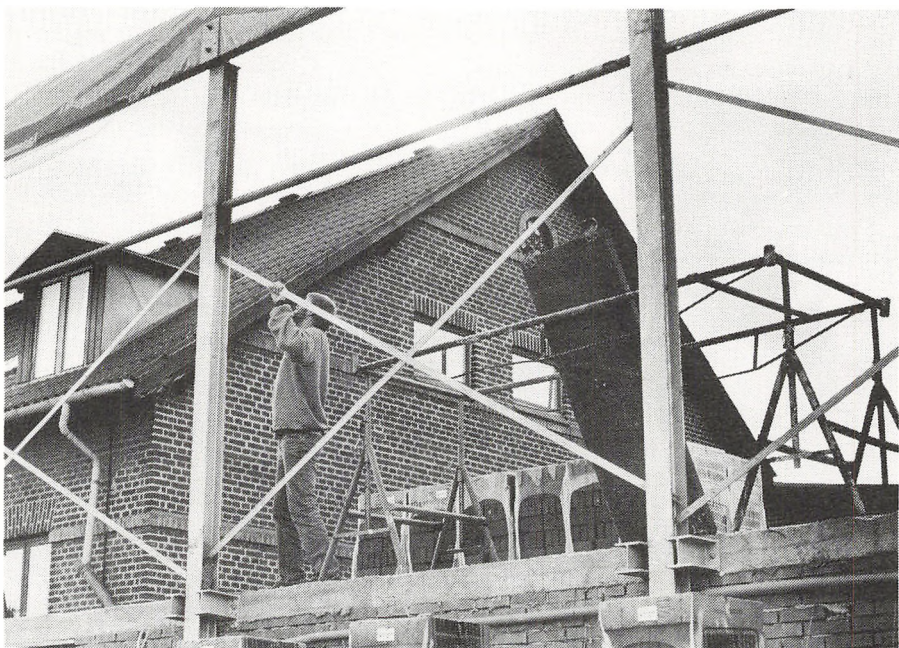
Vi er nu langt fremme i forhandlingerne med undervisningsministeriet og landbrugsministeriet om købet, som vi regner med er en realitet inden så længe.

Jubilæumsmøde

Elever fra 1927/28 og 1928 (60 års jubilarer), 1937/38 og 1938 (50 års jubilarer), 1947/48 og 1948 (40 års jubilarer), 1962/63 og 1963 (25 års jubilarer), august-december 1977 og januar-maj 1978 (10 års jubilarer) indbydes til jubilæumsmiddag på skolen lørdag den 23. april 1988.

Indbydelsen vil blive sendt til alle, som vi kender adresser på. Da mange imidlertid har skiftet adresse uden at huske at informere os, opfordrer vi de nævnte årgange til selv at arbejde for et stort fremmøde.

Tilmelding må ske til højskolen senest mandag den 18. april.

Kære Henrik

At være væk for en lille tid, alle andre siger :

Et halvt år går hurtigt, men de siger det kun fordi de ikke forstår at et halvt år er flere timer og dage end man kan tælle om man så havde 10 par hænder

Når du rejser bort tager du en bid af mit hjerte med, Pas på jeg ber dig, pas på dit eget hjerte så du kan bringe min bid hel med hjem.....

Simone Cecilie

Sorg og glæde

Som en hård sten
ligger du i min seng
er du død ?
eller er du fuld af sorg ?
Dine former er kolde
du ligger stille som en skulptur af marmor
din krop ligner en figur – et træ
håret ligner kronen på træet
din gråd er stille
ligesom til en begravelse
du vender dig om mod mig og smiler
det er en befrielse at se dig glad igen

Mette

Elever

1. marts – 20. juni 1987

Betina H. Andersen, 2620 Albertslund
Lykke Andersen, 4681 Herfølge
Mette Andersen, 5200 Odense V
René Puggård Andresen, 6700 Esbjerg
Thomas Hjelm Bentzen, 8000 Århus C
Karina Nysteen Boesen, 4230 Skælskør
Thomas Brandt, 8000 Århus C
Kim V. Brimi, 4600 Køge
Jesper Bundgård, 3200 Helsingø
Jacob Christensen, 2700 Brønshøj
Jan Birk Christensen, 3100 Hornbæk
Rikke B. Christensen, 3400 Hillerød
Dean Christiansen, 6100 Haderslev
Wafic H. Dawod, 8500 Grenå
Mette Dyval, 2650 Hvidovre
Pernille Elgaard, 4700 Næstved
Michael E. Frederiksen, 8560 Kolind
Anette S. Henriksen, 9990 Skagen
Tine P. H. Holm, 4200 Slagelse
Vivi Holstebro, 8961 Allingåbro
Natascha B. Jahn, 4600 Køge
Charlotte R. Jensen, 3460 Birkerød
Lone P. Jensen, 3520 Farum
Sascha R. E. Jensen, 4140 Borup
Tove Johansen, 9800 Hjørring
Eva Jønsson, 4200 Slagelse
Carsten Jørgensen, 8800 Viborg
Gitte Kirk, 7700 Thisted
Maja Kristjansson, 2660 Brøndby Str.
Tatjana B. Kruse, 4700 Næstved
Flemming Larsen, 4872 Idstrup
Vibeke Larsen, 2920 Charlottenlund
Niels Lauritzen, 5620 Glamsbjerg
Elisabeth Laursen, 8800 Viborg
Dennis Leihøj, 4700 Næstved
Jimmy Marquardsen, 2700 Brønshøj
Mads Meinertsen, 4652 Hårlev
Lone Munk, 7600 Struer
Vicky Nuppenau, 6040 Egtved
Rikke Nygaard, 8660 Skanderborg
Anja Å. Olsen, 6740 Bramming
Jesper Olsen, 2610 Rødovre
Birgit Pedersen, 9300 Sæby
Lone Pedersen, 8361 Hasselager

Mechelina Pedersen, 8330 Beder
Lene B. Petersen, 4180 Sorø
Marianne Petterson, 4573 Højby
Lars-Søren Pilgaard, 8800 Viborg
Asger Ward Poulsen, 5700 Svendborg
Ricky P. Rasmussen, 4600 Køge
Kasper Setoft, 2000 Frederiksberg
Peter U. Sølling, 2820 Gentofte
Kristine R. Sørensen, 6330 Padborg
Michael B. Sørensen, 3550 Slangerup
Michael J. Sørensen, 8362 Hørning
Tina B. Sørensen, 6100 Haderslev
Jeannett Vejter, 1817 Frederiksberg

Belina H. Andersen Lykke Andersen Mette Andersen René Puggård Andersen Thomas Hjelm Benzen Karina Nysteen Boesen Thomas Brandt Kim V. Ørmi Jesper Bundgård

Jacob Christensen Jan Birk Christensen Rikke B. Christensen Dean Christensen Walic H. Dawod Mette Dyval Pernille Elgaard Michael E. Frederiksen Anette S. Henriksen Tine P. H. Holm Vivi Holstebro

Natascha B. Jahn Charlotte R. Jensen Lone P. Jensen Sascha R. E. Jensen Tove Johansen

Egå Ungdoms-Højskole
1. marts - 20 juni 1987

Eva Jønsson Carsten Jørgensen Gitte Kirk Maja Kristjánsson Taljana B. Kruus

Flemming Larsen Vibeke Larsen Niels Lauritzen Elisabeth Laursen Dennis Leihøj

Jimmy Marquardsen Mads Meinertsen Vicky Muggenu Rikke Nygaard Anja A. Dizen

Jesper Dizen Birgit Pedersen Lone Pedersen Mechelina Pedersen Lone B. Petersen Marianne Pettersen Lars-Søren Pilgaard Asger Ward Poulsen Ricky P. Rasmussen Kasper Setoft Peter U. Skilling Michael B. Sørensen Michael J. Sørensen Tina B. Sørensen Jeannett Vejtor

Mogens Bedsted Margriet de Noord Jesper Gilbert Jespersen Pernille Gilbert Jespersen

Eise Jensen Elo Madsen Elna Marie Madsen Louis Mogensen Eva Øllesen Torkild Holst Inge Lise Verre

Finn Schmidt Sus Lindeløv Lis-Lotte Kjøhede Lie Hansen Jytte Halvorsen

Sonja Sørensen Inge Nielsen Erik Pihl Christensen Ole Petersen Douglas Ross

Elever

24. aug. 87 – 14. feb. 88

Adrian Alkjær 4920 Søllested
Jeanette M. Deleuran Andersen 8240 Risskov
Gitte Kornerup Bang 8600 Silkeborg
Camilla Bendix 5466 Asperup
Helle Bigum 8870 Langå
Linda Christina Bruun 3600 Frederikssund
Susanne Burg 2086 Ellerau
Mette Skovsgaard Christensen 4000 Roskilde
Ulla Sannemand Christiansen 5270 Odense N
Jane Karina Creutzberg 2200 København N
Rikke Damgaard-Christensen 2500 Valby
Camilla Deleuran 2000 København F
Maibrit Dener-Madsen 2680 Solrød
Thomas Højneg Dühring 2000 Frederiksberg
Bettina Rosengreen Enemærke 8260 Viby J
Trine Vennerstrøm Eriksen Kenya
Bodil Esdorf 2200 København N
Michael Eskildsen 5270 Odense N
Jette Paludan Forsbæk 4220 Korsør
Annika Arge Gregoriussen 188 Høyvik,
Færøerne
Hanna Hjort Hansen 1828 Frederiksberg C
Jutta Hansen 3520 Farum
Luise Hansen 3400 Hillerød
Tine Johanne Kaas Hansen 4573 Højby
Sjælland
Pia Henriksen 4874 Gedser
Pia Fedderholdt Henriksen 1820 Frederiksberg
R. Elisabeth Djuurhuus Hentze Fr. 100
Torshavn
Henrik Torben Holck 2500 Valby
Elisa Kieler Holmbæk 3650 Ølstykke
Lise Huess 2610 Rødovre
Mette Trille Hüttel 4593 Eskebjerg
Maria Højgaard 8800 Viborg
Bente Borgen Høy 6800 Varde
Charlotte Lykke Jensen 5700 Svendborg
Louise Pulz Jensen 4000 Roskilde
Mai-Britt Christina Jensen 6700 Esbjerg
Maj-Britt Haugaard Jensen 9800 Hjørring
Morten Jensen 4900 Nakskov
Ole Seifert Jensen 9320 Hjallerup
Rikke Lyshøj Jensen 2610 Rødovre
Søren Daugbjerg Jensen 9400 Nørresundby
Lene Jensen-Storck 3400 Hillerød
Sinikka Juul Jeppesen 3520 Farum
Dorthe Edith Jespersgaard 3400 Hillerød
Niels Chr. Estrøm Johannesen FR-100
Torshavn
Oda Schlüter Johannessen 6710 Esbjerg
Iben Lea Jørgensen 4500 Nykøbing Sjælland
Simone Cecilie Jørgensen 5260 Odense S
Lene Kierstein 2000 Frederiksberg
Klaus Alsted Knudsen 8362 Hørning
Lotte Winther Knudsen 5270 Odense N
Pernille Kofoed 3060 Espergærde
Jonna Larsen 5250 Odense SV
Rune Larsen 2100 København Ø
Maja Laursen 8832 Skals
Torsten Lawrence Altrincham WA 144 TH,
England
Henriette Limborg 3460 Birkerød
Sofie Maibøll 3140 Ålsgårde
Bente Mortensen 8832 Skals
Gitte With Mortensen 2100 København Ø
Katja Bie Møller 2840 Holte
Jens Peter Neumann 9210 Ålborg Sø
Anne Line Tind Nielsen 1364 København K
Anne-Marie Bruun Nielsen 2100 København Ø
Mie Nielsen 4500 Nykøbing Sjælland
Dagunn Hilda Olsen 650 Saltangar
Jette Pedersen 9800 Hjørring
Lise Ørsted Pedersen 2635 Ishøj
Kim Linde Petersen 2730 Herlev
Knud Kjølhede Petersen 2800 Lyngby
Mette Petersen 4180 Sorø
Muriel Janica Petersen 4800 Nykøbing F
Søren Edberg Petersen Calgary Alberta
Canada
Ingun Schiller 3800 Torshavn
Gitte Kjær Sørensen 2860 Søborg
Mikael Kuhre Sørensen 3540 Lyngø
Tanja Wulff Sørensen 5000 Odense C
Sara Tougaard 6710 Esbjerg
Ture Eldrup Vester 3600 Frederikssund
Ann-Marie Vilen 4200 Slagelse
Rasmus With 3100 Hornbæk
Kamran Yazdandoust 8270 Højbjerg
Christina Zwadinovic 2760 Måløv
Claus Østerbye 8600 Silkeborg

Adrian Alkær

Jeannette Deleuran Andersen

Gitte Kornerup Bang

Camilla Bendix

Helle Bigum

Linda Christina Bruun

Susanne Burg

Mette Skovsgaard Christensen

Ulla Sannemand Christensen

Jane Karina Creutzberg

Rikke Damgaard-Christensen

Camilla Deleuran

Malbrit Dener-Madsen

Thomas Hejning Dühring

Bettina Rosengreen Enemærke

Trine Vennerstrøm Eriksen

Bodil Esdorf

Michael Eskildsen

Jette Paludan Forsbak

Annika Arge Gregorussen

Hanna Mjert Hansen

Jutta Hansen

Luise Hansen

Tine Johanne Kaas Hansen

Pia Henriksen

Pia F. Henriksen

Elisabeth Djurhuus Hente

Henrik Torben Holck

Elisa Kieler Holmbæk

Lise Hussø

Mette Trille Hüttel

Maria Højgaard

Bente Borgen Hay

Charlotte Lykke Jensen

Louise Pulz Jensen

Mai Britt Christina Jensen

Maj-Britt Kaugaard Jensen

Morten Jensen

Ole Seiler Jensen

Rikke Lyshøj Jensen

Søren Daugbjerg Jensen

Lene Jensen-Storck

Sirkka Juul Jeppesen

Dorthe Edith Jespersgaard

Niels Chr. E. Johannsen

Oda Schiøtz Johannessen

Ibén Lea Jørgensen

Simone Cecilie Jørgensen

Lene Klerstein

Klaus Alsted Knudsen

Lette Winther Knudsen

Egå Ungdoms-Højskole

24. august 87 - 14. februar 88

Pernille Kolofod

Jonna Larsen

Rune Larsen

Maja Laurson

Torsten Lawrence

Henriette Limborg

Sofie Margit

Bente Mortensen

Gitte With Mortensen

Katja Bie Møller

Jens Peter Neumann

Line Tind Nielsen

Ann Bruun Nielsen

Mie Nielsen

Dagunn Hilda Olsen

Jette Pedersen

Lise Bratød Pedersen

Mette Petersen

Kim Linde Petersen

Knud Kjøhede Petersen

Muriel Janica Petersen

Søren Edborg Petersen

Ingun Schiller

Gitte Kjør Sørensen

Mikael Kuhre Sørensen

Tanja Wulff Sørensen

Sara Tougaard

Else Jensen

Eto Madsen

Line Marie Madsen

Ture Eldrup Vestev

Ann-Marie Vilén

Rasmus Vilh

Kamran David Yazdandoust

Christina Zwadimovic

Claus Bøterbye

Jesper Gilbert Jespersen

Pernille Gilbert Jespersen

Finn Schmidt

Sus Lindeløv

Louis Mogensen

Eva Diesen

Toriklid Holst

Inge Lise Vorre

Lis-Lotte Kjølhede

Jytte Halvorsen

Inge Nielsen

Erik Pihl Christensen

Ole Petersen

Douglas Ross

Søren Larsen

En hilsen fra medarbejderne

Vi sender jer alle en venlig tanke med Jesper Kleins ord:

Husk livet er ikke lutter lagkage
- det er også en dans på roser.

*Erik Pill Christensen
Jytte Halvorsen
Torkild Holst
Inge Lise Vorre
Edith Jacobsen
Else Jensen*

*Jesper G. Jespersen
Pernille G. Jespersen
Jørn E. Knudsen
Søren Larsen
Sus Lindeløv
Elna Marie Madsen
Elo Madsen*

*Louis Mogensen
Eva Olesen
Inge Nielsen
Ole Petersen
Douglas Ross
Finn Lykke Schmidt*

EGÅBOGEN 1987